

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(δεύτερο τμήμα)

της 16ης Μαΐου 2013*

«Υπαλληλική υπόθεση — Κοινωνική ασφάλιση — Σοβαρή ασθένεια — Έννοια — Νοσοκομειακή περίθαλψη — Ανάληψη δαπάνης — Απευθείας εξόφληση εκ μέρους του γραφείου εκκαθαρίσεως — Μη πρόβλεψη από τις γενικές εκτελεστικές διατάξεις ανώτατων ορίων για τις δαπάνες ενδιαιτήσεως — Υποχρέωση προηγούμενης ενημερώσεως του άμεσα ασφαλισμένου σε περίπτωση υπέρογκης χρεώσεως»

Στην υπόθεση F-104/10,

με αντικείμενο προσφυγή ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, το οποίο εφαρμόζεται στη Συνθήκη ΕΚΑΕ βάσει του άρθρου της 106α,

Mario Alberto de Pretis Cagnodo, πρώην υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Serena Trampuz de Pretis Cagnodo, σύζυγος Mario Alberto de Pretis Cagnodo,

αμφότεροι κάτοικοι Τεργέστης (Ιταλία), εκπροσωπούμενοι από τον C. Falagiani, δικηγόρο,

προσφεύγοντες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους J. Currell και D. Martin, επικουρούμενους από τον A. Dal Ferro, δικηγόρο,

καθής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. I. Rofes i Rujol (εισηγήτρια), πρόεδρο, I. Boruta και K. Bradley, δικαστές,

γραμματέας: J. Tomas, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Ιουνίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης [στο εξής: Δικαστήριο ΔΔ] την 21η Οκτωβρίου 2010 ο M.-A. de Pretis Cagnodo και η σύζυγός του, S. Trampuz de Pretis Cagnodo, άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή, με την οποία ζητούν την ακύρωση των αποφάσεων του γραφείου εκκαθαρίσεως της Ispra (Ιταλία) (στο εξής: γραφείο εκκαθαρίσεως) του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφαλίσεως (στο εξής: ΚΣΥΑ), όπως αυτές προκύπτουν από το δελτίο πληρωμής υπ' αριθ. 10 της 1ης Οκτωβρίου 2009, με το οποίο το γραφείο εκκαθαρίσεως αρνείται την απόδοση σε ποσοστό 100 % των δαπανών νοσηλείας, στα οποία υπεβλήθη η προσφεύγουσα από της 13ης Φεβρουαρίου 2009 έως την 25η Μαρτίου 2009, και επιβαρύνει τον προσφεύγοντα με το ποσό των 28 800 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί σε δαπάνες ενδιαιτήσεως, κατά τη διάρκεια νοσηλείας της προσφεύγουσας, οι οποίες κρίθηκαν υπέρμετρες.

Νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 72 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την ισχύουσα επί της επίδικης διαφοράς εκδοχή του (στο εξής: ΚΥΚ), ορίζει:

«1. Εντός του ορίου του 80 % των αναληφθέντων εξόδων και βάσει ρυθμίσεως θεσπιζόμενης με κοινή συμφωνία από τα όργανα [της Ένωσης] κατόπιν γνώμης της επιτροπής κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, ο υπάλληλος, ο (η) σύζυγός του, εφόσον ο (η) τελευταίος (-α) δεν μπορεί να επωφεληθεί παροχών της αυτής φύσης και του αυτού επιπέδου, κατ' εφαρμογή οιασδήποτε άλλων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, τα τέκνα του και τα λοιπά συντηρούμενα από αυτόν πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του παραρτήματος VII, καλύπτονται κατά των κινδύνων ασθένειας. Το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 85 % για τις ακόλουθες παροχές: επισκέψεις στο ιατρείο και στο σπίτι, χειρουργικές επεμβάσεις, νοσοκομειακή περίθαλψη, φαρμακευτικά προϊόντα, ακτινολογικές εξετάσεις και ακτινοβολίες, αναλύσεις, εργαστηριακές εξετάσεις και προθέσεις με ιατρική εντολή, εκτός από τις οδοντικές προθέσεις. Ανέρχεται σε 100 % σε περιπτώσεις φυματίωσης, πολιομυελίτιδας, καρκίνου, διανοητικής ασθένειας και άλλων ασθενειών που αναγνωρίζονται ως εξίσου σοβαρές από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, καθώς και για προληπτικές εξετάσεις για την έγκαιρη διάγνωση παθήσεων και σε περίπτωση τοκετού. Πάντως, οι κατά 100 % προβλεπόμενες επιστροφές δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση επαγγελματικής ασθένειας ή ατυχήματος που επέφεραν την εφαρμογή του άρθρου 73.

[...]

2. Εάν υπάλληλος παραμείνει στην υπηρεσία των Κοινοτήτων μέχρι την ηλικία των 63 ετών ή λαμβάνει επίδομα αναπηρίας δικαιούται, μετά τη λήξη των καθηκόντων του, των παροχών που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Η συνεισφορά υπολογίζεται βάσει της σύνταξης ή του επιδόματος.

[...]

2α. Απολαύουν επίσης των προβλεπομένων στην παράγραφο 1 παροχών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ασκούν επικερδή επαγγελματική δραστηριότητα:

- i) ο πρώην υπάλληλος, δικαιούχος συντάξεως αρχαιότητας, ο οποίος έχει αποχωρήσει από την υπηρεσία [της Ένωσης] πριν από την ηλικία των 63,

[...]».

- 3 Κατά το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 248, σ. 1):

«1. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, δηλαδή σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

2. Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το όργανο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή.

Η αρχή της αποδοτικότητας αφορά την καλύτερη σχέση μεταξύ χρησιμοποιηθέντων μέσων και επιτευχθέντων αποτελεσμάτων.

Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά την εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν ορισθεί και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

[...]»

- 4 Το άρθρο 36 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου ΔΔ ορίζει:

«Αν το δικόγραφο της προσφυγής δεν είναι σύμφωνο με τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 35, παράγραφος 1, υπό στοιχεία α', β' και γ', παράγραφος 2 ή παράγραφος 5, ο γραμματέας τάσσει στον προσφεύγοντα εύλογη προθεσμία για την τακτοποίηση. Εφόσον εντός της προθεσμίας που έχει ταχθεί δεν γίνει η τακτοποίηση, το Δικαστήριο ΔΔ κρίνει αν η μη τήρηση αυτών των προϋποθέσεων συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφυγής.»

- 5 Το άρθρο 1 της κοινής ρυθμίσεως σχετικά με την υγειονομική ασφάλιση των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την οποία κάνει λόγο το άρθρο 72 του ΚΥΚ (στο εξής: κοινή ρύθμιση), ορίζει:

«Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 72 του [ΚΥΚ], θεσπίζεται [ΚΣΥΑ]. Το σύστημα αυτό εξασφαλίζει στους δικαιούχους, εντός των ορίων και υπό τους όρους που προβλέπονται από την παρούσα ρύθμιση και από τις γενικές εκτελεστικές διατάξεις που εκδίδονται επί τη βάση του άρθρου 52 αυτής, την απόδοση των δαπανών στις οποίες έχουν υποβληθεί λόγω ασθένειας, ατυχήματος ή μητρότητας, καθώς επίσης και την καταβολή αποζημίωσης για έξοδα κηδείας.

Δικαιούχοι είναι οι άμεσα και οι έμμεσα ασφαλισμένοι.

[...]»

- 6 Το άρθρο 2 της κοινής ρυθμίσεως ορίζει:

«[...]

3. Άμεσα ασφαλισμένου του [ΚΣΥΑ] είναι:

— οι πρώην μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι που λαμβάνουν σύνταξη αρχαιότητας,

— [...]».

7 Το άρθρο 12 της κοινής ρυθμίσεως ορίζει:

«Έμμεσα ασφαλισμένοι, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 13 και 14, είναι:

— ο/η σύζυγος του/της άμεσα ασφαλισμένου/-ης, εφόσον δεν είναι ο/η ίδιος/-α άμεσα ασφαλισμένος/-η του [ΚΣΥΑ].

— [...]».

8 Κατά το άρθρο 20 της κοινής ρυθμίσεως, το οποίο εισάγει τους γενικούς κανόνες που διέπουν την απόδοση των δαπανών:

«1. Προς τον σκοπό διαφυλάξεως της δημοσιονομικής ισορροπίας του [ΚΣΥΑ] και στο πλαίσιο τηρήσεως της γενικής αρχής της κοινωνικής καλύψεως η οποία διαπνέει το άρθρο 72 του ΚΥΚ, επιτρέπεται ο καθορισμός, με τις γενικές εκτελεστικές διατάξεις, ανώτατων ορίων αποδόσεως δαπανών για ορισμένες παροχές.

Στην περίπτωση κατά την οποία το ύψος των δαπανών στις οποίες έχει υποβληθεί ο ασφαλισμένος είναι χαμηλότερο του ανωτάτου ορίου, η απόδοση των δαπανών υπολογίζεται επί τη βάση του ποσού που έχει πράγματι καταβληθεί.

2. Για τις παροχές για τις οποίες δεν έχει καθορισθεί ανώτατο όριο αποδόσεως δαπανών, το μέρος των δαπανών που θεωρείται ότι υπερβαίνει το σύνηθες για τη χώρα εντός της οποίας πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες μέτρο δεν αποδίδεται. Το μέρος των δαπανών που θεωρείται υπέρμετρο προσδιορίζεται κατά περίπτωση από το γραφείο εκκαθαρίσεως [του ΚΣΥΑ], κατόπιν γνωμοδοτήσεως του συμβούλου ιατρού.

[...]

6. Κατά το άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, αποδίδονται σε ποσοστό 100 % δαπάνες σε περίπτωση φυματίωσης, πολιομυελίτιδας, καρκίνου, διανοητικών ασθενειών και άλλων ασθενειών που αναγνωρίζονται ως εξίσου σοβαρές από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, κατόπιν γνωμοδοτήσεως του συμβούλου ιατρού του γραφείου εκκαθαρίσεως [του ΚΣΥΑ].

Η γνωμοδότηση αυτή εκδίδεται επί τη βάση των γενικών κριτηρίων που καθορίζονται με τις γενικές εκτελεστικές διατάξεις, κατόπιν διαβουλεύσεως με το ιατρικό συμβούλιο [του ΚΣΥΑ].

[...]»

9 Το άρθρο 30 της κοινής ρυθμίσεως ορίζει:

«1. Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολών στους ασφαλισμένους προκειμένου αυτοί να αντεπεξέλθουν σε δαπάνες σημαντικού ύψους. Οι προκαταβολές χορηγούνται κυρίως υπό τη μορφή απευθείας αναλήψεως των δαπανών σε περίπτωση νοσοκομειακής περιθάλψεως.

2. Οι προκαταβολές για ιατροφαρμακευτικές δαπάνες ανακτώνται με παρακρατήσεις είτε από οιοδήποτε ποσό το οποίο οφείλεται στον άμεσα ασφαλισμένο δυνάμει του [ΚΣΥΑ], είτε από τις αποδοχές ή τη σύνταξή του, είτε από οιοδήποτε ποσού το οποίο οφείλεται στον άμεσα ασφαλισμένο εκ μέρους του θεσμικού οργάνου, είτε, κατόπιν θανάτου του άμεσα ασφαλισμένου, από τη σύνταξη επιζώντος. [...]»

10 Κατά το άρθρο 35 της κοινής ρυθμίσεως:

«[...]

2. Προ της λήψεως αποφάσεως επί διοικητικής ενστάσεως υποβληθείσας βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ή, ανά περίπτωση, το διοικητικό συμβούλιο του [ΚΣΥΑ] οφείλει να ζητήσει τη γνώμη της διαχειριστικής επιτροπής [του ΚΣΥΑ].

[...]»

11 Το άρθρο 36 της κοινής ρυθμίσεως ορίζει:

«Η λειτουργία του παρόντος συστήματος εξασφαλίζεται μέσω διαχειριστικής επιτροπής, κεντρικό γραφείου, γραφείων εκκαθαρίσεως και ιατρικού συμβουλίου».

12 Το άρθρο 41 της κοινής ρυθμίσεως ορίζει:

«Η διαχειριστική επιτροπή επικουρείται από ιατρικό συμβούλιο το οποίο απαρτίζεται από έναν σύμβουλο ιατρό ανά θεσμικό όργανο και από συμβούλους ιατρούς από κάθε γραφείο εκκαθαρίσεως.

Η διαχειριστική επιτροπή ή το κεντρικό γραφείο μπορούν να συμβουλευόνται το ιατρικό συμβούλιο για οιοδήποτε ζήτημα ιατρικής φύσεως ενδέχεται να ανακύψει στο πλαίσιο του [ΚΣΥΑ]. Το ιατρικό συμβούλιο συνέρχεται κατόπιν αιτήσεως της διαχειριστικής επιτροπής ή του κεντρικού γραφείου ή κατόπιν αιτήσεως ενός εκ των συμβούλων ιατρών των γραφείων εκκαθαρίσεως και γνωμοδοτεί εντός της προθεσμίας που του τάσσεται.»

13 Το άρθρο 43 της κοινής ρυθμίσεως ορίζει σε σχέση με τις εντολές πληρωμής και τον έλεγχο:

«1. Η είσπραξη των εσόδων και η εκτέλεση των δαπανών του [ΚΣΥΑ] πραγματοποιείται με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού [1605/2002] και, ειδικότερα, του άρθρου 60 αυτού.

2. [...]

3. Το κεντρικό γραφείο διενεργεί ή διατάσσει τη διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων, προκειμένου

— να βεβαιώνεται για το σύννομο και το νομότυπο των πράξεων που έχουν διενεργηθεί από τα γραφεία εκκαθαρίσεως και για την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχειρίσεως,

[...]».

14 Κατά το άρθρο 52 της κοινής ρυθμίσεως:

«1. Δυνάμει του άρθρου 72, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, του ΚΥΚ, τα θεσμικά όργανα αναθέτουν στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να καθορίζει, μέσω γενικών εκτελεστικών διατάξεων, κανόνες διέποντες την απόδοση των δαπανών, με σκοπό τη διαφύλαξη της δημοσιονομικής ισορροπίας του [ΚΣΥΑ], στο πλαίσιο τηρήσεως της αρχής της κοινωνικής καλύψεως η οποία διαπνέει το άρθρο 72, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ.

[...]»

15 Το σημείο 1.3 του κεφαλαίου 2 του τίτλου II των γενικών εκτελεστικών διατάξεων που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 52 της κοινής ρυθμίσεως (στο εξής: ΓΕΔ), το οποίο αφορά τους όρους αποδόσεως των δαπανών σε περίπτωση νοσοκομειακής περιθάλψεως, ορίζει σε σχέση με το ποσοστό αποδόσεως:

«Δαπάνες νοσηλείας σε νοσοκομείο σε περίπτωση χειρουργικής επεμβάσεως ή ιατρικής περιθάλψεως αποδίδονται σε ποσοστό 85 %.

Το ποσοστό αποδόσεως ανέρχεται σε 100 %:

— σε περίπτωση σοβαρής ασθένειας·

— [...]

— σε περίπτωση παρατεταμένης νοσηλείας σε νοσοκομείο, για δαπάνες ενδιαίτησεως που αντιστοιχούν στο πέραν των [τριάντα] συναπτόν ημερών νοσηλείας διάστημα, κατόπιν γνωμοδότησεως του συμβούλου ιατρού.»

16 Το εν λόγω σημείο 1.3 των ΓΕΔ ορίζει προκειμένου για τις προϋποθέσεις αποδόσεως των δαπανών:

«Για την απόδοση δαπανών νοσοκομειακής περιθάλψεως απαιτείται ιατρική έκθεση η οποία κοινοποιείται στον σύμβουλο ιατρό του γραφείου εκκαθαρίσεως.

— Δαπάνες ενδιαίτησεως:

Τα έξοδα διαμονής που σχετίζονται με τη διατροφή, την παροχή υπηρεσιών και τους φόρους αποδίδονται βάσει των δαπανών στις οποίες έχει πράγματι υποβληθεί ο ασθενής και συμφώνως προς τους κανόνες τιμολογήσεως που ισχύουν συναφώς στη χώρα εντός της οποίας έλαβε χώρα η νοσηλεία. Εφόσον οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην κατ' αποκοπήν τιμή του ημερήσιου νοσηλίου, η απόδοση πραγματοποιείται συνολικώς.

Για δαπάνες που προκύπτουν από την εκ μέρους του ασθενούς επιλογή θέσεως νοσηλείας αποδίδεται ποσό ίσο με την τιμή του οικονομικότερου μονόκλινου δωματίου του νοσηλευτικού ιδρύματος.

Η απόδοση των δαπανών περιορίζεται στη διάρκεια της νοσηλείας η οποία είναι ιατρικώς αναγκαία για τη θεραπευτική παρέμβαση ή την περίθαλψη στη χώρα όπου πραγματοποιήθηκε η νοσηλεία.

[...]»

17 Το κεφάλαιο 4 του τίτλου III των ΓΕΔ, το οποίο ρυθμίζει την απευθείας ανάληψη δαπανών και τις προκαταβολές, ορίζει:

«Κατά το άρθρο 30 της κοινής ρυθμίσεως, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολών στους ασφαλισμένους προκειμένου αυτοί να αντεπεξέλθουν σε δαπάνες σημαντικού ύψους. Οι προκαταβολές χορηγούνται κυρίως υπό τη μορφή απευθείας αναλήψεως των δαπανών και, κατ' εξαίρεση, υπό τη μορφή καθαυτό προκαταβολών.

[...]

1. Απευθείας ανάληψη δαπανών

Πλην των περιπτώσεων επείγοντος ή ανωτέρας βίας, η απευθείας ανάληψη των δαπανών πρέπει να ζητηθεί εκ των προτέρων από τον άμεσα ασφαλισμένο.

Απευθείας ανάληψη δαπανών χωρεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:

— σε περίπτωση νοσηλείας σε νοσοκομείο, η απευθείας ανάληψη των δαπανών καλύπτει τα κύρια τιμολόγια και τις δαπάνες χειρουργικής επεμβάσεως.

[...]

Στο πλαίσιο απευθείας αναλήψεως των δαπανών, το μέρος των εξόδων που, μετά τον καθορισμό του ποσοστού αποδόσεως, εξακολουθεί να βαρύνει τον ασφαλισμένο παρακρατείται από μεταγενέστερες αποδόσεις δαπανών προς αυτόν, ενδεχομένως από τις αποδοχές του, από τη σύνταξή του ή από οιοδήποτε άλλο ποσό τού οφείλεται εκ μέρους του θεσμικού οργάνου. Κατόπιν αιτήσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως, το υπόλοιπο ποσό δύναται να επιστραφεί με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό του ΚΣΥΑ.

[...]»

- 18 Το κεφάλαιο 5 του τίτλου III των ΓΕΔ, το οποίο αφορά την αναγνώριση ασθενείας ως σοβαρής, ορίζει:

«1. Ορισμός

Αναγνωρίζονται ως σοβαρές ασθένειες, μεταξύ άλλων, η φυματίωση, η πολιομυελίτιδα, ο καρκίνος, οι νοητικές ασθένειες και άλλες ασθένειες οι οποίες αναγνωρίζονται ως ανάλογης σοβαρότητας εκ μέρους της [αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής].

Ανάλογης σοβαρότητας θεωρούνται οι ασθένειες που αφορούν παθήσεις οι οποίες πληρούν σωρευτικώς, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, τα ακόλουθα τέσσερα κριτήρια:

- μείωση προσδόκιμου ζωής·
- χρόνια νόσηση·
- αναγκαιότητα επιθετικών διαγνωστικών και/ή θεραπευτικών παρεμβάσεων·
- εμφάνιση ή κίνδυνος εμφάνισης βαριάς αναπηρίας.

[...]»

Ιστορικό της διαφοράς

- 19 Ο προσφεύγων, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής και δικαιούχος συντάξεως αρχαιότητας, είναι, υπό την ιδιότητα αυτή, άμεσα ασφαλισμένος του ΚΣΥΑ. Η σύζυγός του, ομοίως προσφεύγουσα στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, καλύπτεται από το ΚΣΥΑ, φορέα κύριας ασφαλίσεώς της, ως έμμεσα ασφαλισμένη, υπό την ιδιότητα της συζύγου άμεσα ασφαλισμένου.
- 20 Την 22α Ιανουαρίου 2009 η προσφεύγουσα υπέβαλε, ως σύζυγος άμεσα ασφαλισμένου και εκπρόσωπός του, αίτηση, δυνάμει του σημείου 1 του κεφαλαίου 4 του τίτλου III των ΓΕΔ, στο γραφείο εκκαθαρίσεως για απευθείας ανάληψη δαπανών, ενόψει της εισαγωγής της για νοσηλεία στην κλινική Anthea του Μπάρι (Ιταλία), η οποία είχε προγραμματισθεί για τη 12η Φεβρουαρίου 2009. Την 5η Φεβρουαρίου 2009 το γραφείο εκκαθαρίσεως έκανε δεκτή την αίτηση και απέστειλε στην κλινική έγγραφο με το οποίο την ενημέρωνε ότι επρόκειτο να αναλάβει τις δαπάνες νοσηλείας της προσφεύγουσας, επισημαίνοντας παράλληλα ότι κανένα προσωρινό τιμολόγιο ή αίτηση προκαταβολής δεν θα έπρεπε να αποσταλεί στους ασφαλισμένους.
- 21 Η προσφεύγουσα εισήχθη στην κλινική τη 13η Φεβρουαρίου 2009. Τη 14η Φεβρουαρίου 2009 υπεβλήθη σε χειρουργική επέμβαση, ενώ την 25η Φεβρουαρίου 2009, κατόπιν μετεγχειρητικής επιπλοκής, υπεβλήθη σε δεύτερη χειρουργική επέμβαση. Η νοσηλεία της προσφεύγουσας στην κλινική Anthea διήρκεσε έως την 25η Μαρτίου 2009, ήτοι συνολικώς σαράντα ημέρες.

- 22 Τη 13η Απριλίου 2009, σε συνέχεια της αποφάσεώς του περί απευθείας αναλήψεως των δαπανών, το γραφείο εκκαθαρίσεως επικοινωνήσε με την κλινική Anthea, ζητώντας της να διαβιβάσει απευθείας στο ίδιο και όχι στην ασθενή το κύριο τιμολόγιο προς εξόφληση. Η κλινική Anthea απέστειλε στο γραφείο εκκαθαρίσεως το υπ' αριθ. 4080 της 16ης Απριλίου 2009 τιμολόγιο, για δαπάνες συνολικού ύψους 83 893,20 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθεμένης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ), εκ των οποίων το ποσό των 57 600 ευρώ αντιστοιχούσε σε δαπάνες ενδιαιτήσεως, ήτοι 1 440 ευρώ ανά ημέρα, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ενώ το υπόλοιπο ποσό των 26 293,20 ευρώ αντιστοιχούσε σε δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως. Το τιμολόγιο, το οποίο ήταν αναλυτικό ως προς τις δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως, πλην όμως δεν προσδιόριζε τον τύπο του δωματίου στο οποίο είχε νοσηλευθεί η προσφεύγουσα, εξοφλήθηκε στο σύνολό του από το γραφείο εκκαθαρίσεως, άνευ προηγούμενης εκ μέρους του ενημερώσεως των προσφευγόντων περί του ύψους της χρεώσεως.
- 23 Το γραφείο εκκαθαρίσεως διαβίβασε στον προσφεύγοντα το δελτίο πληρωμής υπ' αριθ. 10 της 1ης Οκτωβρίου 2009, από το οποίο προκύπτει ότι: i) το συνολικό ποσό που κατεβλήθη για τη νοσηλεία στην κλινική ανέρχεται σε 83 893,20 ευρώ· ii) το γραφείο εκκαθαρίσεως έκρινε υπέρμετρο το ύψος των δαπανών ενδιαιτήσεως, οι οποίες ανήλθαν στο συνολικό ποσό των 57 600 ευρώ· iii) η απόδοση για τις δαπάνες ενδιαιτήσεως περιορίσθηκε στο ποσό 28 800 ευρώ, ήτοι στο ποσό των 720 ευρώ ανά ημέρα, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο ποσό των 28 800 ευρώ να βαρύνει τον άμεσα ασφαλισμένο· και iv) οι αποδοτέες δαπάνες νοσηλείας, ήτοι το ποσό των 55 093,20 ευρώ, εκ των οποίων το ποσό των 26 293,20 ευρώ αντιστοιχεί σε ιατρικές δαπάνες, ενώ το ποσό των 28 800 ευρώ σε ενδίαιτηση, αποδόθηκαν στον προσφεύγοντα σε ποσοστό 85 %· συγκεκριμένα, το γραφείο εκκαθαρίσεως αναλαμβάνει την κάλυψη του ποσού των 46 829,22 ευρώ, ενώ το υπόλοιπο ποσό των 8 263,98 ευρώ βαρύνει τον προσφεύγοντα. Από τους υπολογισμούς αυτούς προκύπτει ότι για σαράντα ημέρες νοσηλείας στην κλινική το γραφείο εκκαθαρίσεως έκρινε ως αποδοτέο το ποσό των 1 377,30 ευρώ ανά ημέρα νοσηλείας, συνολικώς για ιατρικές δαπάνες και για δαπάνες ενδιαιτήσεως.
- 24 Η προσφεύγουσα υπέβαλε παρατηρήσεις επί του υπ' αριθ. 10 δελτίου πληρωμής και τόνισε τη δυνατότητα επικοινωνίας με την κλινική Anthea προκειμένου να ζητηθούν περαιτέρω πληροφορίες για την ενδίαιτηση. Όπως προκύπτει επίσης από την απόφαση της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2010, η οποία ελήφθη επί της διοικητικής ενστάσεως που είχε υποβάλει η προσφεύγουσα βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ (στο εξής: απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως), τη 13η Νοεμβρίου 2009 η προσφεύγουσα ενημερώθηκε ότι ο φάκελός της είχε διαβιβασθεί στο ιατρικό συμβούλιο του ΚΣΥΑ (στο εξής: ιατρικό συμβούλιο) για γνωμοδότηση. Από την απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως προκύπτει επίσης ότι, με ηλεκτρονική επιστολή της 26ης Νοεμβρίου 2009, η προσφεύγουσα ζήτησε από το ταμείο ασφαλίσεως ασθενείας να έλθει σε επαφή με την κλινική Anthea με σκοπό ενδεχόμενο επανέλεγχο του τιμολογίου της 16ης Απριλίου 2009.
- 25 Από την απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως προκύπτει περαιτέρω ότι, με ηλεκτρονική επιστολή της 27ης Νοεμβρίου 2009, το γραφείο εκκαθαρίσεως γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας που ο υπεύθυνός του είχε με υπάλληλο της κλινικής Anthea. Κατά την επικοινωνία αυτή ο εν λόγω υπάλληλος ανέφερε ότι η προσφεύγουσα είχε νοσηλευθεί σε υπερπολυτελή σουίτα με ορειχάλκινη κλίνη και με δυνατότητα ελεύθερης επιλογής των γευμάτων της από κατάλογο (menu à la carte). Στην έγγραφη αίτηση που απηύθυνε στην κλινική Anthea προκειμένου αυτή να του γνωστοποιήσει την τιμή του οικονομικότερου μονόκλινου δωματίου, το γραφείο εκκαθαρίσεως δεν έλαβε απάντηση.
- 26 Από το πρακτικό της συνεδριάσεως του ιατρικού συμβουλίου που έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) τη 10η Δεκεμβρίου 2009, το οποίο κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα με έγγραφο του γραφείου εκκαθαρίσεως της 26ης Ιανουαρίου 2010, προκύπτει ότι ο σύμβουλος ιατρός επιβεβαίωσε ότι το χρεωθέν κόστος ενδιαιτήσεως, συνολικού ύψους 57 600 ευρώ, ήταν υπέρμετρο, τούτο δε βάσει των

παρασχεθεισών από τους Ιταλούς ιατρούς πληροφοριών, κατά τις οποίες το σύνηθες κόστος στην Ιταλία για τέτοιου είδους δαπάνες κυμαίνεται μεταξύ 400 και 600 ευρώ ανά ημέρα, πλέον ΦΠΑ (στο εξής: απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2010).

- 27 Η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, διοικητική ένσταση, με ημερομηνία 16 Απριλίου 2010, η οποία πρωτοκολλήθηκε από την Επιτροπή την 22α Απριλίου 2010. Με την ένστασή της η προσφεύγουσα υποστηρίζει, αφενός, ότι το γραφείο εκκαθαρίσεως, αποδέκτης του τιμολογίου της κλινικής Anthea, όφειλε να εναντιωθεί εγκαίρως στο υπέρμετρο ύψους του ποσού που ζητείτο ως κόστος ενδιαιτήσεως και να μην προβεί στην εξόφλησή του. Αφετέρου, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι οι δαπάνες νοσηλείας της έπρεπε να αποδοθούν σε ποσοστό 100 %, λόγω του γεγονότος ότι η ασθένεια για την οποία νοσηλεύθηκε είναι «σοβαρή» κατά την έννοια του άρθρου 72, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ. Τέλος, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, δεδομένου ότι η πέραν των τριάντα ημερών διάρκεια της νοσηλείας της ήταν δικαιολογημένη, οι δαπάνες νοσοκομειακής περιθάλψεως των τελευταίων δέκα ημερών έπρεπε να αποδοθούν σε ποσοστό 100 %. Ως προς το υπέρμετρο ύψος των δαπανών ενδιαιτήσεως, η προσφεύγουσα ενίσταται για το γεγονός ότι, αντί να χρεώσει ως κόστος ενδιαιτήσεως το ποσό των 300 ευρώ ημερησίως για μονόκλινο δωμάτιο, τιμή η οποία της είχε ανακοινωθεί προφορικώς δύο φορές προ της νοσηλείας της, η κλινική Anthea διόγκωσε το κόστος ενδιαιτήσεως στο ποσό των 1 440 ευρώ ανά ημέρα νοσηλείας με το πρόσχημα της νοσηλείας της σε πολυτελή σουίτα, στοιχείο αναληθές αφού η εν λόγω κλινική δεν διαθέτει σουίτες.
- 28 Δεδομένης της ενστάσεως, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) ζήτησε τη γνώμη του συμβούλου ιατρού του γραφείου εκκαθαρίσεως (στο εξής: σύμβουλος ιατρός) επί του ζητήματος, αφενός, αν οι δαπάνες τής πέραν των τριάντα συναπτών ημερών νοσηλείας ήταν δικαιολογημένες και, αφετέρου, αν η πάθηση που οδήγησε στη χειρουργική επέμβαση της προσφεύγουσας μπορούσε να αναγνωρισθεί ως σοβαρή ασθένεια κατά την έννοια του τίτλου III, κεφάλαιο 5, σημείο 1, των ΓΕΔ. Με τη γνωμοδότηση που εξέδωσε τη 18η Μαΐου 2010, ο σύμβουλος ιατρός απεφάνθη, ως προς το πρώτο ερώτημα, ότι η ασθενής θα μπορούσε να είχε λάβει εξιτήριο από την κλινική Anthea από της 8ης Μαρτίου 2009, καθώς οι αγωγές και οι εξετάσεις που ακολούθησαν μπορούσαν να πραγματοποιηθούν κατ' οίκον ή με επισκέψεις σε ιδιώτες ιατρούς. Ως προς το δεύτερο ερώτημα, ο σύμβουλος ιατρός έκρινε ότι τουλάχιστον δύο εκ των βασικών κριτηρίων για την αναγνώριση ασθένειας ως σοβαρής, ήτοι η μείωση του προσδόκιμου ζωής και η εμφάνιση ή ο κίνδυνος εμφανίσεως ανικανότητας ή σοβαρής αναπηρίας, δεν πληρούνταν.
- 29 Συμφώνως προς το άρθρο 35, παράγραφος 2, της κοινής ρυθμίσεως, η ΑΔΑ ζήτησε επίσης τη γνώμη της διαχειριστικής επιτροπής του ΚΣΥΑ (στο εξής: διαχειριστική επιτροπή). Κατά τη συνεδρίαση της 9ης και της 10ης Ιουνίου 2010, η διαχειριστική επιτροπή συζήτησε επί των ζητημάτων που ηγείρονταν με την ένσταση και απευθύνθηκε στο ιατρικό συμβούλιο προκειμένου αυτό να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος αν η διάρκεια της νοσηλείας ήταν ιατρικώς αναγκαία. Την 24η Ιουνίου 2010 το ιατρικό συμβούλιο απάντησε ότι ο διαβιβασθείς σε αυτό ιατρικός φάκελος δεν περιείχε αρκετά στοιχεία για την πέραν των τριάντα ημερών νοσηλεία και έκρινε ότι η διάταξη του τίτλου II, κεφάλαιο 2, σημείο 1.3, των ΓΕΔ, για την απόδοση σε ποσοστό 100 % των δαπανών ενδιαιτήσεως πέραν των τριάντα συναπτών ημερών μπορούσε να τύχει εφαρμογής στην περίπτωση της προσφεύγουσας. Δεδομένης της απαντήσεως του ιατρικού συμβουλίου, η διαχειριστική επιτροπή απεφάνθη υπέρ της επικυρώσεως της αποφάσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως περί μη εφαρμογής επί της προσφεύγουσας του ποσοστού αποδόσεως 100 % που ισχύει για σοβαρές ασθένειες.
- 30 Η απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως θεμελιώθηκε τόσο στον υπέρμετρο χαρακτήρα των δαπανών ενδιαιτήσεως καθό μέρος αυτές υπερβαίνουν το ποσό των 720 ευρώ ημερησίως, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, όσο και στη μη ύπαρξη σοβαρής ασθένειας κατά την έννοια του τίτλου III, κεφάλαιο 5, σημείο 1, των ΓΕΔ. Ως προς το ζήτημα αν η πέραν των τριάντα ημερών νοσηλεία της προσφεύγουσας ήταν αναγκαία, η ΑΔΑ έκρινε απαραίτητη την επιστροφή του φακέλου στο γραφείο εκκαθαρίσεως προκειμένου αυτό να ζητήσει εξωτερική ιατρική πραγματογνωμοσύνη.

- 31 Από την απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως προκύπτει επίσης ότι, με τη γνωμοδότηση που εξέδωσε κατόπιν της συνεδριάσεως της 9ης και της 10ης Ιουνίου 2010, η διαχειριστική επιτροπή ζήτησε την εκ μέρους του κεντρικού γραφείου και/ή του γραφείου εκκαθαρίσεως παροχή αρωγής στην προσφεύγουσα προκειμένου αυτή να ανακτήσει από την κλινική Anthea το ποσό που εισπράχθηκε συνεπεία της υπερκοστολογηθείσας διαμονής. Από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι τα εν λόγω γραφεία εκκαθαρίσεως ανταποκρίθηκαν στη συγκεκριμένη αίτηση της διαχειριστικής επιτροπής.

Αιτήματα των διαδίκων

- 32 Με το δικόγραφο της προσφυγής τους οι προσφεύγοντες ζητούν από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:
- να αναστείλει ή να απαγορεύσει προσωρινώς την εκτέλεση της διαδικασίας ανακτήσεως των επίμαχων εν προκειμένω ποσών και να απαγορεύσει προσωρινώς την αυτεπάγγελτη παρακράτησή τους από τη σύνταξη του προσφεύγοντος (πρώτο αίτημα)·
 - να διαπιστώσει και να αποφανθεί ότι καμία μομφή ή επίκριση δεν δύναται να διατυπωθεί εις βάρος της προσφεύγουσας σε σχέση με το ύψος και την εξόφληση των δαπανών ενδιαιτήσεως όπως αυτές απαιτήθηκαν από την κλινική στην οποία αυτή υπεβλήθη σε χειρουργική επέμβαση (δεύτερο αίτημα)·
 - να χαρακτηρίσει ως «σοβαρές» την ασθένεια που οδήγησε στη νοσηλεία της προσφεύγουσας και τις χειρουργικές επεμβάσεις στις οποίες αυτή υπεβλήθη (τρίτο αίτημα)·
 - να κρίνει αναπόφευκτη και θεραπευτικώς ενδεδειγμένη τη διάρκεια της νοσηλείας της (τέταρτο αίτημα)·
 - να αποφανθεί ότι οι προσφεύγοντες δεν υποχρεούνται σε οιαδήποτε επιστροφή των παροχών που έλαβαν από το γραφείο εκκαθαρίσεως (πέμπτο αίτημα)·
 - να υποχρεώσει την Επιτροπή να ακυρώσει την αίτηση περί επιστροφής του ποσού των 41 833 ευρώ ή οιοδήποτε άλλου ποσού που ενδεχομένως θα προσδιορισθεί (έκτο αίτημα)·
 - να υποχρεώσει την Επιτροπή να απόσχει από οιαδήποτε αυτεπάγγελτη παρακράτηση από τη σύνταξη του προσφεύγοντος του ποσού των 41 833 ή οιοδήποτε άλλου ποσού που ενδεχομένως θα προσδιορισθεί (έβδομο αίτημα)·
 - να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων με διάφορα μέσα (όγδοο αίτημα)·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα (ένατο αίτημα).
- 33 Οι προσφεύγοντες προσδιόρισαν και διηύρυναν τα αιτήματά τους επ' ευκαιρία της τακτοποιήσεως του εισαγωγικού δικογράφου τους, τη 16η Νοεμβρίου 2010, και με την προσφυγή τους ζητούν πλέον από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής, όπως αυτή προκύπτει από το δελτίο πληρωμής υπ' αριθ. 10 της 1ης Οκτωβρίου 2009·
 - να ακυρώσει την απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2010·
 - να ακυρώσει την απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως.

- 34 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:
- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και/ή αβάσιμη·
 - να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Διαδικασία

- 35 Την 5η Νοεμβρίου 2010 η Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ απευθύνθηκε στον εκπρόσωπο των προσφευγόντων, συμφώνως προς το άρθρο 36 του Κανονισμού Διαδικασίας, ζητώντας την τακτοποίηση του δικογράφου, στο οποίο δεν επισυνάπτονταν ούτε η πράξη της οποίας ζητείτο η ακύρωση, ούτε το έγγραφο νομιμοποίησης του εκπροσώπου των προσφευγόντων ούτε σύνοψη της διαφοράς· για την τακτοποίηση ετάχθη στον εκπρόσωπο προθεσμία η οποία εξέπνεε τη 15η Νοεμβρίου 2010. Δεδομένου ότι η τακτοποίηση του δικογράφου έλαβε χώρα τη 16η Νοεμβρίου 2010, κατά τη συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 2011 το δεύτερο τμήμα του Δικαστηρίου ΔΔ, το οποίο είχε χρεωθεί την υπόθεση, έκρινε, δυνάμει της εξουσίας εκτιμήσεως που του παρέχει το άρθρο 36 του Κανονισμού Διαδικασίας, ότι, εν προκειμένω, η μη τήρηση της προθεσμίας τακτοποίησης δεν θα έπρεπε να επαχθεί το απαράδεκτο της προσφυγής.
- 36 Με χωριστό δικόγραφο, το οποίο κατετέθη στη Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ τη 15η Νοεμβρίου 2010, οι προσφεύγοντες υπέβαλαν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων με την οποία ζήτησαν την αναστολή εκτελέσεως της διαδικασίας αναγκαστικής ανακτήσεως, μέσω αυτεπάγγελτης παρακρατήσεως από τη σύνταξη αρχαιότητας του προσφεύγοντος, των μη αποδοτέων για τη νοσηλεία της προσφεύγουσας ποσών. Η εν λόγω αίτηση πρωτοκολλήθηκε υπό τον αριθμό F-104/10 R.
- 37 Με τη διάταξη της 15ης Φεβρουαρίου 2011, F-104/10 R, de Pretis Cagnodo και Trampuz de Pretis Cagnodo κατά Επιτροπής, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ΔΔ απέρριψε την αίτηση αναστολής εκτελέσεως, κρίνοντας ότι οι προσφεύγοντες δεν απεδείκνυαν ότι η προϋπόθεση του επείγοντος πληρούτο εν προκειμένω.
- 38 Την 11η Απριλίου 2011 οι προσφεύγοντες κοινοποίησαν στο Δικαστήριο ΔΔ την εξωτερική ιατρική πραγματογνωμοσύνη, την οποία είχε ζητήσει το γραφείο εκκαθαρίσεως σε συνέχεια της αποφάσεως περί απορρίψεως της ενστάσεως και η οποία τους είχε διαβιβασθεί από το εν λόγω γραφείο την 30ή Μαρτίου 2011. Σύμφωνα με το πόρισμα του ειδικού ιατρού που είχε διενεργήσει την πραγματογνωμοσύνη, τα στοιχεία του φακέλου δικαιολογούσαν τη νοσηλεία της προσφεύγουσας επί διάστημα πέραν των τριάντα ημερών. Το γραφείο εκκαθαρίσεως, ενεργώντας συμφώνως προς το εν λόγω πόρισμα, με το δελτίο πληρωμής υπ' αριθ. 11 της 18ης Μαρτίου 2011 προέβη σε λογιστική καταχώριση υπέρ του προσφεύγοντος του ποσού των 2 066 ευρώ, το οποίο αφαιρέθηκε από το υπόλοιπο ποσό που εξακολούθησε να τον βαρύνει. Κατόπιν της εν λόγω ενέργειας, πέραν του ποσού των 28 800 ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε σε δαπάνες ενδιαίτησεως που το γραφείο εκκαθαρίσεως είχε κρίνει υπέρμετρες, ο προσφεύγων εξακολούθησε να βαρύνεται με το ποσό των 6 197,98 ευρώ.
- 39 Την 26η Οκτωβρίου 2011 η Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ κοινοποίησε στους διαδίκους τα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας που είχε αποφασίσει το Δικαστήριο ΔΔ, συμφώνως προς το άρθρο 56 του Κανονισμού Διαδικασίας, τα οποία σκοπούσαν στην αποσαφήνιση ορισμένων σημείων καθώς και στην τοποθέτηση των προσφευγόντων επί της ενστάσεως απαραδέκτου της προσφυγής που είχε προβάλει η Επιτροπή με το υπόμνημά της αντικρούσεως.
- 40 Στο πλαίσιο της ίδιας κοινοποίησης, η Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ ενημέρωσε τους διαδίκους ότι το Δικαστήριο ΔΔ σκόπευε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 77 του Κανονισμού Διαδικασίας, να αποφανθεί αυτεπαγγέλτως υπέρ του απαραδέκτου λόγω ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης της προσφεύγουσας, δεδομένου, μεταξύ άλλων, ότι το υπ' αριθ. 10 δελτίο πληρωμής έβλαπτε τον

προσφεύγοντα ενώ η διοικητική ένσταση είχε υποβληθεί μόνον από την προσφεύγουσα και ότι, εκ πρώτης όψεως, αυτή δεν ηδύνατο να αντλήσει άμεσο όφελος από ενδεχόμενη ακύρωση του εν λόγω δελτίου πληρωμής, καθώς δεν ήταν ούτε αποδέκτης ούτε δικαιούχος του.

- 41 Για την εκτέλεση των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας καθώς και για την υποβολή των παρατηρήσεών τους επί του αυτεπαγγέλτως προβληθέντος λόγου απαραδέκτου ετάχθη στους διαδικίους προθεσμία τριών εβδομάδων, η οποία τηρήθηκε.
- 42 Ο εισηγητής δικαστής, επιφορτισμένος προς τούτο από το Δικαστήριο ΔΔ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 68 του Κανονισμού Διαδικασίας, εξέτασε τις δυνατότητες φιλικού διακανονισμού της διαφοράς μεταξύ των προσφευγόντων και της Επιτροπής και πρότεινε, τον Μάρτιο του 2012, λύση η οποία θα μπορούσε να τερματίσει τη διαφορά· η λύση αυτή δεν έτυχε της συμφωνίας των διαδίκων. Ο δικάζων σχηματισμός, κατά τη συνεδρίαση του τμήματος της 26ης Απριλίου 2012, διαπίστωσε την αποτυχία της απόπειρας φιλικού διακανονισμού και αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 43 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 21ης Ιουνίου 2012 ο εκπρόσωπος των προσφευγόντων ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ ότι παραιτείτο του τετάρτου αιτήματος, με το οποίο ζητείτο η ακύρωση του υπ' αριθ. 10 δελτίου πληρωμής καθότι μέρος δεν αναγνώριζε την ανάγκη περαιτέρω νοσηλείας, καθόσον, κατόπιν του πορίσματος του ειδικού ιατρού που είχε διενεργήσει τη ζητηθείσα από το γραφείο εκκαθαρίσεως εξωτερική ιατρική πραγματογνωμοσύνη, το γραφείο εκκαθαρίσεως είχε αποφασίσει να αποδώσει σε ποσοστό 100 % τις δαπάνες νοσηλείας της προσφεύγουσας για το πέραν των τριάντα ημερών διάστημα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 44 Κατ' αρχάς, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η Επιτροπή, χωρίς να ζητεί ρητώς την κήρυξη της προσφυγής ως απαράδεκτης, εξέφρασε αμφιβολίες σε σχέση με το παραδεκτό εξαιτίας του γεγονότος ότι η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία είχε κινηθεί αποκλειστικώς από την προσφεύγουσα, η οποία δεν έχει την ιδιότητα του άμεσα ασφαλισμένου του ΚΣΥΑ, ενώ μόνον ο άμεσα ασφαλισμένος, ήτοι ο προσφεύγων, νομιμοποιείτο, δυνάμει των άρθρων 90 επ. του ΚΥΚ, να κινήσει τη διοικητική διαδικασία. Συναφώς, η Επιτροπή δήλωσε ότι, ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα, επαφίεται στην κρίση του Δικαστηρίου.
- 45 Εν συνεχεία, με την απάντησή της στα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας, η Επιτροπή επανέλαβε, ιδίω ονόματι, τον λόγο απαραδέκτου που είχε εγείρει αυτεπαγγέλτως το Δικαστήριο ΔΔ, λόγο ο οποίος αντλείτο από έλλειψη ενεργητικής νομιμοποίησεως της προσφεύγουσας, και ζήτησε επισήμως από το Δικαστήριο ΔΔ να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη καθώς, προ της ασκήσεως της προσφυγής του, ο προσφεύγων δεν είχε υποβάλει διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, τούτο δε παρά το γεγονός ότι είναι ο μόνος αποδέκτης του αμφισβητούμενου δελτίου πληρωμής του που εξέδωσε το γραφείο εκκαθαρίσεως, αφού τυπικώς η σύζυγός του δεν είναι αποδέκτης του τιμολογίου της κλινικής Anthea.
- 46 Δεύτερον, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου του δικογράφου της προσφυγής, υποστηρίζοντας ότι αυτό δεν είναι σύμφωνο προς το άρθρο 35 του Κανονισμού Διαδικασίας, καθόσον δεν περιέχει ούτε τους ισχυρισμούς ούτε τα νομικά επιχειρήματα που προβάλλονται προς στήριξη των αιτημάτων των προσφευγόντων.

- 47 Τρίτον, κατά την άποψη της Επιτροπής, η προσφυγή είναι απαράδεκτη διότι, ζητώντας μεταξύ άλλων από το Δικαστήριο ΔΔ να χαρακτηρίσει ως «σοβαρή» την ασθένεια της προσφεύγουσας, οι προσφεύγοντες επιδιώκουν την απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ επί ζητημάτων ιατρικής φύσεως τα οποία, ως τέτοια, δεν εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς του.
- 48 Τέταρτον, η Επιτροπή αιτείται την κήρυξη της προσφυγής ως απαράδεκτης λόγω του γεγονότος ότι, με ορισμένα εκ των αιτημάτων τους, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Δικαστήριο ΔΔ να της απευθύνει διαταγές.
- 49 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η ένσταση απαραδέκτου λόγω ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης της προσφεύγουσας είναι αβάσιμη. Συγκεκριμένα, το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ αφορά όλους όσους έχουν συμφέρον για την εφαρμογή του. Εν προκειμένω, η ένσταση υπεβλήθη από την προσφεύγουσα, η οποία δεν διαθέτει κανέναν ίδιο πόρο και της οποίας η διαβίωση εξαρτάται αποκλειστικώς από τη σύνταξη αρχαιότητας που λαμβάνει ο σύζυγός της. Συνεπώς, οιοδήποτε γεγονός ικανό να επιφέρει μείωση του ποσού που προσφέρει η εν λόγω πηγή εισοδήματος, όπως ενδεχόμενη παρακράτηση των ποσών που οφείλονται για τις ιατρικές δαπάνες από τη σύνταξη του συζύγου της, την αφορά άμεσα και ατομικά. Η υποβολή της ενστάσεως εκ μέρους αποκλειστικώς της προσφεύγουσας εξηγείται από το γεγονός ότι αυτή είναι η ασθενής που νοσηλεύθηκε και είναι σε θέση να γνωρίζει τις σχετικές λεπτομέρειες καλύτερα από τον προσφεύγοντα. Οι προσφεύγοντες προσθέτουν ότι, στον βαθμό κατά τον οποίο η προσφεύγουσα υπέβαλε τη διοικητική ένσταση ως σύζυγος του προσφεύγοντος, ενήργησε όχι μόνον ιδίω ονόματι, άλλα ομοίως εξ ονόματος και για λογαριασμό του συζύγου της· επισημαίνουν δε καταληκτικώς ότι, εν πάση περιπτώσει, το δικόγραφο κατετέθη και από τους δύο συζύγους, γεγονός που πρέπει να διασκεδάσει οιαδήποτε αμφιβολία τόσο ως προς την ενεργητική νομιμοποίηση ενός εκάστου εξ αυτών όσο και ως προς το νομότυπο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας. Οι προσφεύγοντες δεν τοποθετήθηκαν επί των λοιπών λόγων απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

- 50 Επιβάλλεται εκ προοιμίου η διευκρίνιση ότι η Επιτροπή πεπλανημένως υποστηρίζει ότι η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία δεν διεξήχθη ορθώς.
- 51 Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 90, παράγραφοι 1 και 2, του ΚΥΚ, κάθε πρόσωπο που υπόκειται στον ΚΥΚ δύναται να προσφύγει στην ΑΔΑ, είτε με αίτηση, ζητώντας της να λάβει απόφαση περί αυτού, είτε με διοικητική ένσταση κατά βλαπτικής για το ίδιο πράξεως. Εξάλλου, από το άρθρο 72, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ προκύπτει ότι, ως σύζυγος πρώην υπαλλήλου, η προσφεύγουσα καλύπτεται έναντι των κινδύνων ασθενείας. Επομένως, η προσφεύγουσα είναι «πρόσωπο που υπόκειται στον [ΚΥΚ]» κατά την έννοια του άρθρου 90 αυτού.
- 52 Η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνεται από τις διατάξεις της κοινής ρυθμίσεως και, ιδίως, από τα άρθρα 12 έως 14 αυτής, βάσει των οποίων η σύζυγος άμεσα ασφαλισμένου ασφαρίζεται μέσω αυτού, κυρίως ή συμπληρωματικώς, αναλόγως εάν έχει ή όχι εισοδήματα επαγγελματικής προελεύσεως.
- 53 Είναι βεβαίως αληθές ότι τα άρθρα 27, 28 και 30 της κοινής ρυθμίσεως αναγνωρίζουν αποκλειστικώς στους άμεσα ασφαλισμένους τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεων προεγκρίσεως, αιτήσεων αποδόσεως δαπανών, καθώς και αιτήσεων χορηγήσεως προκαταβολών για την αντιμετώπιση δαπανών σημαντικού ύψους.
- 54 Πλην όμως, το άρθρο 1 της κοινής ρυθμίσεως εμπερικλείει στην έννοια των δικαιούχων τόσο τους άμεσα ασφαλισμένους όσο και τα πρόσωπα που ασφαρίζονται μέσω αυτών (έμμεσα ασφαλισμένους), οι δε έμμεσα ασφαλισμένοι είναι, βάσει του άρθρου 26 της κοινής ρυθμίσεως, ακριβώς όπως ο άμεσα ασφαλισμένος, καταχωρισμένοι στο κεντρικό γραφείο και σε γραφείο εκκαθαρίσεως του ΚΣΥΑ. Όσον αφορά το γεγονός ότι το υπ' αριθ. 10 δελτίο πληρωμής απευθυνόταν αποκλειστικώς στον

προσφεύγοντα, τούτο αποτελεί απλή συνέπεια του γεγονότος ότι, κατά το άρθρο 30 της κοινής ρυθμίσεως και το σημείο 1 του κεφαλαίου 4 του τίτλου III των ΓΕΔ, συναλλασσόμενος με το γραφείο εκκαθαρίσεως του ΚΣΥΑ κατά την υποβολή αιτήσεως απευθείας αναλήψεως των δαπανών είναι ο άμεσα ασφαλισμένος. Μολονότι, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, η αίτηση απευθείας αναλήψεως των δαπανών υπεβλήθη από την προσφεύγουσα, αυτή ενήργησε εξ ονόματος του συζύγου της, δυνατότητα προβλεπόμενη από το ίδιο το έντυπο της αιτήσεως.

- 55 Εν προκειμένω, τα τιμολόγια που η κλινική απέστειλε στο γραφείο εκκαθαρίσεως και τα οποία εξοφλήθηκαν από αυτό αναγράφουν το όνομα της προσφεύγουσας, από δε της αποστολής του υπ' αριθ. 10 δελτίου πληρωμής στον προσφεύγοντα, η προσφεύγουσα είναι εκείνη η οποία, ούσα σε θέση να γνωρίζει καλύτερα από τον σύζυγό της τις παρασχεθείσες από την κλινική υπηρεσίες, κίνησε τις διαδικασίες ενώπιον του γραφείου εκκαθαρίσεως, το οποίο την αναγνώρισε ως συναλλασσόμενη και απευθύνθηκε στο ιατρικό συμβούλιο. Το ίδιο συνέβη και όταν η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως. Συγκεκριμένα, κατόπιν της εν λόγω ενστάσεως, η ΑΔΑ ζήτησε τη γνωμοδότηση του συμβούλου ιατρού καθώς και τη γνωμοδότηση της διαχειριστικής επιτροπής, ενώ απευθύνθηκε ομοίως στο ιατρικό συμβούλιο· εν συνεχεία δε, προς απάντηση στην ένσταση, εξέδωσε την απόφαση περί απορρίψεώς της, απόφαση που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω επιστολής απευθυνόμενης στην ίδια, με την οποία αυτή ενημερώθηκε ότι μπορούσε να προσφύγει κατά της εν λόγω απορριπτικής αποφάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ εντός τρίμηνης προθεσμίας από της ημερομηνίας παραλαβής της.
- 56 Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον η Επιτροπή αντιμετώπισε την προσφεύγουσα ως έγκυρη συνομιλήτρια στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας και κατ' εφαρμογήν του κανόνα *ne potest venire contra factum proprium*, σύμφωνα με τον οποίο η Διοίκηση οφείλει να μην αντιφάσκει προς τις πράξεις της, το Δικαστήριο ΔΔ εκτιμά ότι το καθού θεσμικό όργανο δεν δύναται θεμιτώς να υποστηρίξει στο παρόν στάδιο ότι η προσφεύγουσα δεν νομιμοποιείτο ενεργητικώς να υποβάλει μόνη της, εν πλήρει γνώσει της καταστάσεως, παρατηρήσεις επί της εκκαθαρίσεως που περιλαμβάνεται στο υπ' αριθ. 10 δελτίο πληρωμής ή ακόμη και να υποβάλει διοικητική ένσταση κατά της εν λόγω εκκαθαρίσεως. Επιβάλλεται δε να προστεθεί ότι, δεδομένου ότι η προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ ασκήθηκε εκ μέρους αμφοτέρων των συζύγων, συνάγεται εμμέσως ότι, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως απευθείας αναλήψεως των δαπανών όσο και κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, οι προσφεύγοντες σύζυγοι ενήργησαν από κοινού, έστω και αν οι πράξεις διενεργήθηκαν αποκλειστικώς από την προσφεύγουσα και επ' ονόματί της. Επομένως, η προσφυγή δεν είναι απαράδεκτη λόγω του φερόμενου ως παράτυπου χαρακτήρα της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας.
- 57 Όσον αφορά ενδεχόμενη παράβαση, με το δικόγραφο, του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του Κανονισμού Διαδικασίας, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά την εν λόγω διάταξη, το δικόγραφο πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της διαφοράς, καθώς και τους ισχυρισμούς και τα προβαλλόμενα πραγματικά και νομικά επιχειρήματα. Κατά πάγια νομολογία, τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι αρκούντως σαφή και ακριβή ούτως ώστε να παρέχουν, αφενός, στον καθού τη δυνατότητα να προετοιμάσει την άμυνά του και, αφετέρου, στο Δικαστήριο ΔΔ τη δυνατότητα να αποφανθεί επί της προσφυγής ενδεχομένως άνευ περαιτέρω στοιχείων (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 1ης Δεκεμβρίου 2010, F-89/09, Γκάγκαλης κατά Συμβουλίου, σκέψεις 36 και 37).
- 58 Το Δικαστήριο ΔΔ διαπιστώνει ότι, εν προκειμένω, οι ισχυρισμοί και τα προβαλλόμενα πραγματικά και νομικά επιχειρήματα δεν απαριθμούνται ως τέτοια. Εντούτοις, μια προσεκτική ανάγνωση του δικογράφου καθιστά δυνατό τον εντοπισμό τους στο κείμενό του.
- 59 Καθόσον η χρήση του υποδείγματος δικογράφου που είναι αναρτημένο στον *Curia*, τον ιστότοπο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, ειδικότερα, στο τμήμα που είναι αφιερωμένο στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, συγκεκριμένα δε στη στήλη «[...] χρήσιμες πληροφορίες», δεν είναι υποχρεωτική για τους διαδίκους, οσάκις εξετάζει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 35,

παράγραφος 1, στοιχείο ε', του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο ΔΔ οφείλει, στον βαθμό κατά τον οποίο ο εντοπισμός των ισχυρισμών και των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών επιχειρημάτων είναι δυνατός, να ερμηνεύει την εν λόγω διάταξη κατά τρόπο αρκούντως ευρύ ώστε να σέβεται το δικαίωμα των προσφευγόντων να επιλέγουν ελεύθερα τον δικηγόρο τους, ανεξαρτήτως του κράτους εντός του οποίου ο εν λόγω δικηγόρος νομιμοποιείται να ασκεί το επάγγελμά του, δικαίωμα το οποίο τους παρέχεται από το άρθρο 19, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, του παραρτήματος I του Οργανισμού, εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ.

- 60 Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το φερόμενο ως ελλιπές περιεχόμενο του δικογράφου δεν εμπόδισε εν προκειμένω την Επιτροπή να προετοιμάσει την άμυνά της, καθόσον αυτή υπέβαλε υπόμνημα αντικρούσεως με το οποίο τοποθετήθηκε τόσο επί του παραδεκτού όσο και επί της ουσίας της υποθέσεως, δεν συντρέχει λόγος κηρύξεως της προσφυγής ως απαράδεκτης λόγω παραβάσεως του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 61 Όσον αφορά τον λόγο απαραδέκτου που προβάλλει η Επιτροπή σε σχέση με το τρίτο αίτημα της προσφυγής, με το οποίο επιδιώκεται ο εκ μέρους του Δικαστηρίου ΔΔ χαρακτηρισμός ως «σοβαρών», αφενός, της ασθένειας που κατέστησε αναγκαία τη νοσηλεία της προσφεύγουσας και, αφετέρου, των χειρουργικών επεμβάσεων στις οποίες αυτή υπεβλήθη, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, μολονότι τα μέσα παροχής έννομης προστασίας που προβλέπει ο ΚΥΚ δεν μπορούν κατ' αρχήν να ασκούνται με σκοπό την αμφισβήτηση της ορθότητας εκτιμήσεων καθαυτό ιατρικών, οι οποίες πρέπει να θεωρούνται ως ανεπίδεκτες προσβολής οσάκις έχουν διαμορφωθεί υπό νομότυπες συνθήκες, το Δικαστήριο ΔΔ είναι αρμόδιο να εξετάζει, χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τις ιατρικές εκτιμήσεις επί των οποίων θεμελιώνεται η προσβαλλόμενη απόφαση, εν προκειμένω αυτή της μη αναγνώρισεως του σοβαρού χαρακτήρα της παθήσεως της προσφεύγουσας, κατά πόσον η ΑΔΑ, λαμβάνοντας την προσβαλλόμενη απόφαση, εκτίμησε ορθώς τα πραγματικά περιστατικά και εφάρμοσε επακριβώς τις συναφείς νομικές διατάξεις (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 18ης Σεπτεμβρίου 2007, F-10/07, Βotos κατά Επιτροπής, σκέψεις 39 και 40). Επομένως, το τρίτο αίτημα της προσφυγής δεν πρέπει, βάσει των προβαλλόμενων από την Επιτροπή επιχειρημάτων, να κριθεί απαράδεκτο.
- 62 Η Επιτροπή προβάλλει έναν τέταρτο λόγο απαραδέκτου ως προς δύο αιτήματα της προσφυγής, ήτοι ως προς το έκτο, με το οποίο ζητείται από το Δικαστήριο ΔΔ να διατάξει την Επιτροπή να ακυρώσει την αίτηση επιστροφής του ποσού των 41 833 ευρώ ή οιοδήποτε άλλου ποσού που ενδεχομένως θα προσδιορισθεί, ήτοι του ποσού το οποίο δεν αποδίδεται από το ΚΣΥΑ, και ως προς το έβδομο αίτημα, με το οποίο ζητείται από το Δικαστήριο ΔΔ να διατάξει την Επιτροπή να απόσχει από οιαδήποτε αυτεπάγγελτη παρακράτηση από τη σύνταξη του προσφεύγοντος του ως άνω ποσού ή του ποσού που ενδεχομένως θα προσδιορισθεί. Το Δικαστήριο ΔΔ επισημαίνει επίσης ότι, με το δεύτερο αίτημά τους, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Δικαστήριο ΔΔ να αναγνωρίσει και να αποφανθεί ότι καμία μομφή ή επίκριση δεν δύναται να διατυπωθεί εις βάρος της προσφεύγουσας σε σχέση με το ύψος και την εξόφληση των δαπανών ενδιαιτήσεως όπως αυτές τιμολογήθηκαν από την κλινική Anthea.
- 63 Κατά πάγια νομολογία, ο δικαστής της Ένωσης δεν έχει αρμοδιότητα να απευθύνει διαταγές στη Διοίκηση ή να προβαίνει σε διακηρύξεις νομικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του βασιζόμενου στο άρθρο 91 του ΚΥΚ ελέγχου νομιμότητας (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 12ης Δεκεμβρίου 2012, F-90/11, BS κατά Επιτροπής, σκέψη 100 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, υπόθεση T-83/13 Ρ). Επομένως, τα τρία προαναφερθέντα αιτήματα πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα.

- 64 Τέλος, με το πρώτο αίτημά τους οι προσφεύγοντες ζητούν από το Δικαστήριο ΔΔ να αναστείλει προσωρινώς την εκτέλεση της διαδικασίας ανακτήσεως των μη αποδοτέων από το ΚΣΥΑ ποσών και να απαγορεύσει προσωρινώς στην Επιτροπή να προβεί σε παρακρατήσεις από τη σύνταξη του προσφεύγοντος.
- 65 Πλην όμως, το αίτημα αυτό αποτέλεσε αντικείμενο χωριστού δικογράφου αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων που κατετέθη από τους προσφεύγοντες τη 15η Νοεμβρίου 2010 και επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα διάταξη de Pretis Cagnodo και Trampuz de Pretis Cagnodo κατά Επιτροπής, η οποία και το απέρριψε.
- 66 Συνεπώς, εφόσον αμφότερα τα σκέλη του εν λόγω αιτήματος έχουν ήδη απορριφθεί, δεν δύνανται να υποβληθούν στο Δικαστήριο ΔΔ ούτε να εξετασθούν από αυτό στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.
- 67 Επ' ευκαιρία της τακτοποίησης του δικογράφου τους οι προσφεύγοντες επεδίωξαν να προσδιορίσουν περαιτέρω τα αιτήματά τους με την προσθήκη, μέσω συμπληρωματικού υπομνήματος, τριών νέων αιτημάτων.
- 68 Μολονότι, όμως, το παραδεκτό του πρώτου αιτήματος του συμπληρωματικού υπομνήματος, ήτοι η ακύρωση του υπ' αριθ. 10 δελτίου πληρωμής, δεν εγείρει αμφιβολίες καθόσον ταυτίζεται με το τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο αίτημα του δικογράφου της προσφυγής, το αυτό δεν ισχύει εντούτοις για το δεύτερο και το τρίτο αίτημα του συμπληρωματικού υπομνήματος, με τα οποία οι προσφεύγοντες ζητούν την ακύρωση, αντιστοίχως, της αποφάσεως της 26ης Ιανουαρίου 2010 και της αποφάσεως περί απορρίψεως της ενστάσεως, τούτο δε διότι τα δύο αυτά αιτήματα δεν περιέχονται στο κείμενο του δικογράφου.
- 69 Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η τακτοποίηση του δικογράφου της προσφυγής δύναται, συμφώνως προς το άρθρο 36 του Κανονισμού Διαδικασίας, να αφορά μόνον τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχεία α', β' και γ', παράγραφος 2 και παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, αποκλείεται κατά το στάδιο αυτό η διεύρυνση του αντικειμένου της προσφυγής με την προσθήκη αιτημάτων.
- 70 Επομένως, το δεύτερο και το τρίτο αίτημα του συμπληρωματικού υπομνήματος είναι απαράδεκτα.

Επί της ουσίας

- 71 Δεδομένου ότι το πρώτο, το δεύτερο, το έκτο και το έβδομο αίτημα του δικογράφου της προσφυγής, καθώς και το δεύτερο και τρίτο αίτημα του συμπληρωματικού υπομνήματος των προσφευγόντων έχουν κριθεί απαράδεκτα και ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι προσφεύγοντες παραιτήθηκαν του τετάρτου αιτήματος του δικογράφου, απομένουν προς εξέταση το τρίτο και το πέμπτο αίτημα του δικογράφου της προσφυγής, όπως αυτά προσδιορίζονται με το πρώτο αίτημα του συμπληρωματικού υπομνήματος. Το Δικαστήριο ΔΔ θα εξετάσει κατ' αρχάς το τρίτο αίτημα και, εν συνεχεία, το πέμπτο αίτημα, αμφότερα αφορώντα την ακύρωση του δελτίου πληρωμής υπ' αριθ. 10 της 1ης Οκτωβρίου 2009, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το δελτίο πληρωμής υπ' αριθ. 11 της 18ης Μαρτίου 2011 (στο εξής: επίμαχο δελτίο πληρωμής).

Επί του τρίτου αιτήματος, όπως αυτό προσδιορίζεται με το πρώτο αίτημα του συμπληρωματικού υπομνήματος, το οποίο βάλλει κατά της αποφάσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως όπως αυτή προκύπτει από το επίμαχο δελτίο πληρωμής, με την οποία το ποσοστό αποδόσεως των δαπανών περιορίζεται σε 85 % λόγω του γεγονότος ότι η ασθένεια της προσφεύγουσας δεν θεωρείται «σοβαρή»

- 72 Προς στήριξη του εν λόγω ακυρωτικού αιτήματος οι προσφεύγοντες προβάλλουν ένα μόνο λόγο ακυρώσεως, αντλούμενο από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 73 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η Διοίκηση, αρνούμενη να αναγνωρίσει ότι η ασθένεια που οδήγησε στη νοσηλεία της προσφεύγουσας είναι σοβαρή, υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Συγκεκριμένα, λαμβανομένων υπόψη του είδους της χειρουργικής επεμβάσεως στην οποία υπεβλήθη η προσφεύγουσα κατά τη νοσηλεία της, του γεγονότος ότι αυτή χρειάστηκε να υποβληθεί επειγόντως σε δεύτερη χειρουργική επέμβαση, του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο αυτή υπεβλήθη σε θεραπεία αποκαταστάσεως σε άλλη κλινική, καθώς και του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα είναι υποχρεωμένη σε μόνιμη βάση να κινείται με τη βοήθεια υποστηρίγματος, η ασθένειά της πληροί τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στον τίτλο III, κεφάλαιο 5, σημείο 1, των ΓΕΔ ώστε να μπορεί να θεωρηθεί «σοβαρή» κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως. Ο χαρακτηρισμός αυτός θα είχε ως συνέπεια την απόδοση των δαπανών νοσηλείας της προσφεύγουσας σε ποσοστό 100%. Προς στήριξη της εν λόγω θέσεώς τους οι προσφεύγοντες προσκομίζουν τις γνωμοδοτήσεις δύο ειδικών ιατρών και πιστοποιητικό εκδοθέν από ειδικό ιατρό δημόσιου τοπικού φορέα υγείας.
- 74 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απόφαση περί μη χαρακτηρισμού της ασθένειας της προσφεύγουσας ως σοβαρής ελήφθη συμφώνως προς την ισχύουσα νομοθεσία. Η καθής επικαλείται τη γνωμοδότηση του συμβούλου ιατρού του γραφείου εκκαθαρίσεως της 18ης Μαΐου 2010, με την οποία ο εν λόγω ιατρός διαπιστώνει ότι τα δύο εκ των τεσσάρων βασικών κριτηρίων που ορίζονται με τις ΓΕΔ δεν πληρούνται εν προκειμένω.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

- 75 Κατά το άρθρο 72, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, το ποσοστό αποδόσεως των δαπανών ασθένειας ανέρχεται σε 100%, μεταξύ άλλων, σε περιπτώσεις φυματίωσης, πολιομυελίτιδας, καρκίνου, διανοητικής ασθένειας και άλλων ασθενειών που αναγνωρίζονται από την ΑΔΑ ως εξίσου σοβαρές. Το σημείο 1 του κεφαλαίου 5 του τίτλου III των ΓΕΔ ορίζει τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για τον χαρακτηρισμό ασθένειας ως σοβαρής. Οι ασθένειες που αναγνωρίζονται ως σοβαρές κατά την εν λόγω διάταξη ταυτίζονται με εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο 72, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, με τη διευκρίνιση ότι οι ασθένειες που «αναγνωρίζονται ως ανάλογης σοβαρότητας εκ μέρους της ΑΔΑ» αφορούν παθήσεις οι οποίες πληρούν, σε κάποιο βαθμό, τέσσερα κριτήρια, ήτοι μείωση του προσδόκιμου ζωής, χρόνια νόσηση, αναγκαιότητα επιθετικών διαγνωστικών και/ή θεραπευτικών παρεμβάσεων και εμφάνιση ή κίνδυνο εμφανίσεως βαριάς αναπηρίας.
- 76 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι το Δικαστήριο ΔΔ έχει ήδη κρίνει ότι τα προαναφερθέντα με την προηγούμενη σκέψη κριτήρια προβλέπονται σωρευτικώς (προπαρατεθείσα απόφαση Botos κατά Επιτροπής, σκέψεις 42 επ.). Επομένως, η μη συνδρομή έστω και ενός εξ αυτών δικαιολογεί την έκδοση αποφάσεως περί μη αναγνωρίσεως της ασθένειας ως σοβαρής. Ομοίως, το Δικαστήριο ΔΔ έχει κρίνει ότι τα εν λόγω κριτήρια δεν είναι προδήλως απρόσφορα ή εσφαλμένα από πλευράς του επιδιωκόμενου σκοπού, ο οποίος συνίσταται στην υπαγωγή παθήσεων στην έννοια των ασθενειών «σοβαρότητας ανάλογης» με εκείνης των ασθενειών που αναφέρονται ρητώς στο άρθρο 72 του ΚΥΚ (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, F-23/10, Allen κατά Επιτροπής, σκέψη 49).
- 77 Συγκεκριμένα, οι τέσσερις ασθένειες που αναφέρονται ρητώς στο άρθρο 72 του ΚΥΚ μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να έχουν οργανικές ή ψυχικές επιπτώσεις ιδιαίτερας σοβαρές, είναι διαρκούς ή χρόνιας φύσεως και απαιτούν επίπονα θεραπευτικά μέτρα τα οποία καθιστούν αναγκαία μια σαφή προηγούμενη διάγνωση, στοιχείο που προϋποθέτει ειδικές αναλύσεις ή εξετάσεις. Οι ασθένειες αυτές δύνανται επίσης να εκθέσουν τον ασθενή σε κίνδυνο βαριάς αναπηρίας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Allen κατά Επιτροπής, σκέψη 50).

- 78 Επιπροσθέτως, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ προκύπτει ότι, ακόμη κι αν συνδέονται με κάποια εκ των τεσσάρων ασθενειών που αναφέρονται ρητώς στο εν λόγω άρθρο, μόνον οι περιπτώσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερη σοβαρότητα δύναται να χαρακτηρισθούν σοβαρή ασθένεια και να παράσχουν, ως εκ τούτου, στον ασθενή τη δυνατότητα να επωφεληθεί του ευνοϊκότερου καθεστώτος που ισχύει επί αναγνωρίσεως ασθένειας ως σοβαρής (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Allen κατά Επιτροπής, σκέψη 51).
- 79 Ως προς το ζήτημα αν η άρνηση αναγνωρίσεως της ασθένειας της προσφεύγουσας ως σοβαρής ενέχει πλάνη, επιβάλλεται να υπομνησθεί η πάγια νομολογία που παρετέθη με τη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως, κατά την οποία τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από τον ΚΥΚ δεν μπορούν κατ' αρχήν να χρησιμοποιούνται για την αμφισβήτηση εκτιμήσεων καθαυτό ιατρικών, οι οποίες πρέπει να θεωρούνται ανεπίδεκτες προσβολής οσάκις έχουν διαμορφωθεί νομοτύπως (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Ιανουαρίου 1988, 2/87, Biedermann κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σκέψη 8· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 1993, T-33/89 και T-74/89, Blackman κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 44).
- 80 Εντούτοις, το Δικαστήριο ΔΔ έχει την αρμοδιότητα να εξετάσει, χωρίς να θέσει υπό αμφισβήτηση τις ιατρικές εκτιμήσεις επί των οποίων θεμελιώνεται η απόφαση περί περιορισμού του ποσοστού αποδόσεως των δαπανών νοσηλείας σε 85 %, αν η ΑΔΑ, αρνούμενη να αναγνωρίσει ότι η πάθηση της προσφεύγουσας συνιστούσε σοβαρή ασθένεια, εκτίμησε ορθώς τα πραγματικά περιστατικά και εφάρμοσε επακριβώς τις συναφείς νομικές διατάξεις (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Νοεμβρίου 2002, T-199/01, G κατά Επιτροπής, σκέψη 59, και της 12ης Μαΐου 2004, T-191/01, Hecq κατά Επιτροπής, σκέψη 63).
- 81 Επομένως, στο πλαίσιο του περιορισμένου δικαστικού ελέγχου που ασκεί προκειμένου για ζητήματα ιατρικής φύσεως, το Δικαστήριο ΔΔ είναι αρμόδιο να εξετάσει κατά πόσον η ΑΔΑ, πριν αρνηθεί να χαρακτηρίσει ως σοβαρή την ασθένεια που επέβαλε τη νοσηλεία της προσφεύγουσας, υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη συνάγοντας από τα ιατρικά πορίσματα που περιήλθαν εις γνώσιν της και επί των οποίων το Δικαστήριο ΔΔ δεν μπορεί να αποφανθεί, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση παραμορφώσεως του περιεχομένου τους εκ μέρους της Διοικήσεως, ότι δεν διαπιστώνεται σωρευτική συνδρομή των εν λόγω κριτηρίων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Botos κατά Επιτροπής, σκέψη 41).
- 82 Εν προκειμένω, η ΑΔΑ στήριξε την απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως στη γνωμοδότηση του συμβούλου ιατρού της 18ης Μαΐου 2010, σύμφωνα με την οποία «τουλάχιστον δύο εκ των βασικών κριτηρίων [του σημείου 1 του κεφαλαίου 5 του τίτλου III των ΓΕΔ], ήτοι η μείωση του προσδόκιμου ζωής και η εμφάνιση ή ο κίνδυνος εμφανίσεως, εν τω παρόντι, ανικανότητας ή βαριάς αναπηρίας, δεν πληρούνταν», και επικύρωσε την απόφαση του γραφείου εκκαθαρίσεως περί μη εφαρμογής του ποσοστού αποδόσεως 100 % για σοβαρή ασθένεια, αλλά του κανονικού ποσοστού 85 %. Επομένως, η ΑΔΑ δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη συνάγοντας από τα ιατρικά πορίσματα που περιήλθαν εις γνώσιν της ότι οι προβλεπόμενες από τις ΓΕΔ προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό ασθένειας ως σοβαρής και, συνεπώς, για την εφαρμογή του ποσοστού αποδόσεως 100 % δεν πληρούνταν.
- 83 Απομένει να εξετασθεί εάν, ευθυγραμμιζόμενο με τη γνωμοδότηση του συμβούλου ιατρού, το γραφείο εκκαθαρίσεως βασίσθηκε πράγματι στα απαριθμούμενα με τη σκέψη 75 της παρούσας αποφάσεως κριτήρια περί χαρακτηρισμού ασθένειας ως «σοβαρής».
- 84 Συναφώς, από τη νομολογία προκύπτει ότι, εν συγκρίσει προς τις καθαυτό ιατρικές εκτιμήσεις που διατυπώνονται από ιατρική επιτροπή ή επιτροπή αναπηρίας, επιτροπές των οποίων οι κανόνες λειτουργίας παρέχουν εχέγγυα αντικειμενικότητας και ισορροπίας μεταξύ των μερών, οι γνώμες που εκφράζονται μονομερώς από συμβούλους ιατρούς οι οποίοι συνδέονται με τα θεσμικά όργανα δεν παρέχουν τα ίδια εχέγγυα ισορροπίας μεταξύ των μερών (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Allen κατά Επιτροπής, σκέψεις 68 έως 70).

- 85 Συνακολούθως, αποτελεί έργο του Δικαστηρίου ΔΔ, οσάκις αυτό αποφαινεται επί της αναγνώρισεως ασθενείας ως σοβαρής, να ασκεί έλεγχο ενδελεχέστερο εκείνου που ασκεί επί των αποφάσεων που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 73 ή του άρθρου 78 του ΚΥΚ, κατόπιν παρεμβάσεως της ιατρικής επιτροπής ή της επιτροπής αναπηρίας. Εντούτοις, είναι σαφές ότι ο δικαστής δεν διαθέτει τις αναγκαίες ιατρικές γνώσεις οι οποίες θα του επέτρεπαν να επικυρώσει ή να απορρίψει μια ιατρική εκτίμηση ή ακόμη και να προκρίνει μία μεταξύ πλειόνων αντικρουόμενων ιατρικών εκτιμήσεων (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Allen κατά Επιτροπής, σκέψεις 70 και 71).
- 86 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα κριτήρια χαρακτηρισμού ασθενείας ως σοβαρής (η συρρίκνωση του προσδόκιμου ζωής, η χρόνια νόσηση, η αναγκαιότητα επιθετικών διαγνωστικών ή/και θεραπευτικών παρεμβάσεων, η εμφάνιση ή κίνδυνος εμφανίσεως βαριάς αναπηρίας) άπτονται της κατηγορίας των ιατρικών εκτιμήσεων, διότι, προκειμένου να κρίνει εάν τα εν λόγω κριτήρια πληρούνται, ο σύμβουλος ιατρός ή το ιατρικό συμβούλιο του ΚΣΥΑ δεν περιορίζονται στη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, αλλά προβαίνουν σε πραγματική εκτίμηση αυτών, εκτίμηση η οποία προϋποθέτει γνώσεις ιατρικής φύσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Allen κατά Επιτροπής, σκέψη 75).
- 87 Εντούτοις, μολονότι ο δικαστικός έλεγχος δεν καταλαμβάνει τις καθαυτό ιατρικές εκτιμήσεις όπως αυτές που αφορούν τη σοβαρότητα ασθενείας, οσάκις, όπως εν προκειμένω, προσφεύγων βάλλει κατά της εκτιμήσεως στην οποία προέβη η Διοίκηση σε σχέση με την κατάστασή του, αμφισβητώντας την ιατρική γνώμη επί της οποίας αυτή στηρίζεται, ο δικαστής οφείλει να βεβαιωθεί ότι ο ιατρικός σύμβουλος προέβη σε συγκεκριμένη και εμπεριστατωμένη εξέταση της καταστάσεως επί της οποίας εκλήθη να γνωμοδοτήσει. Συναφώς, επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι το βάρος αποδείξεως της διενέργειας μιας τέτοιας εξετάσεως φέρει η Διοίκηση (προπαρατεθείσα απόφαση Allen κατά Επιτροπής, σκέψη 76).
- 88 Η γνωμοδότηση του συμβούλου ιατρού της 18ης Μαΐου 2010, ιατρού ο οποίος εκλήθη από την ΑΔΑ να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η πάθηση που οδήγησε στη χειρουργική επέμβαση της προσφεύγουσας μπορούσε να αναγνωρισθεί ως σοβαρή ασθένεια κατά την έννοια του τίτλου III, κεφάλαιο 5, σημείο 1, των ΓΕΔ, αναφέρει:

«[...]

- 2) η πάθηση της [προσφεύγουσας], η οποία οδήγησε στη χειρουργική επέμβαση, δεν δύναται να αναγνωρισθεί ως σοβαρή ασθένεια, κατά τα κριτήρια που ορίζονται από τις ΓΕΔ (Τίτλος [III], [κ]εφάλαιο 5, [σ]ημείο 1).

Συγκεκριμένα, πρόκειται για ορθοπαιδική πάθηση [...]

Η πάθηση αυτή, εξ ορισμού, δεν συνεπάγεται τη συρρίκνωση του προσδόκιμου ζωής· εξάλλου, η ασθενής ουδέποτε, ακόμη και κατά τη διάρκεια της νοσηλείας της, διέτρεξε κίνδυνο ζωής.

Επί του παρόντος, σύμφωνα με όσα δηλώνει ο ειδικός ορθοπαιδικός θεράπων ιατρός [της προσφεύγουσας] (έκθεση της 22ας [Μαρτίου] 2010), η κατάσταση της ασθενούς είναι απολύτως ικανοποιητική.

“Το πόρισμα της κλινικής και ακτινολογικής εξετάσεως είναι άριστο” [...]

Τουλάχιστον δύο εκ των βασικών κριτηρίων που προβλέπονται για την αναγνώριση ασθενείας ως σοβαρής, ήτοι η μείωση του προσδόκιμου ζωής και η εμφάνιση ή ο κίνδυνος εμφανίσεως, εν τω παρόντι, ανικανότητας ή βαριάς αναπηρίας, δεν πληρούνται.»

- 89 Επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν ακολούθησε τη διαδικασία που καθιερώνει το σημείο 3 του κεφαλαίου 5 του τίτλου III των ΓΕΔ για τις αιτήσεις αναγνώρισεως ασθενείας ως σοβαρής, αναγνώρισεως η οποία, όταν επιτυγχάνεται, δικαιολογεί κάλυψη σε ποσοστό 100 % των προκαλούμενων λόγω της σοβαρής ασθενείας δαπανών, τούτο δε από της ημερομηνίας εκδόσεως του ιατρικού πιστοποιητικού που συνοδεύει την αίτηση αναγνώρισεως και για μέγιστη διάρκεια πέντε ετών· αντιθέτως, η προσφεύγουσα ζήτησε απλώς, επ' ευκαιρία των παρατηρήσεων που υπέβαλε επί του υπ' αριθ. 10 δελτίου πληρωμής καθώς και με την ένστασή της, την αναγνώριση της ασθενείας της ως σοβαρής, προκειμένου να επιτύχει την απόδοση σε ποσοστό 100 % αποκλειστικώς των δαπανών νοσηλείας που προκλήθηκαν από την ασθένεια αυτή. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο έλεγχος της συνδρομής των τεσσάρων κριτηρίων που προβλέπονται από το σημείο 1 του κεφαλαίου 5 του τίτλου III των ΓΕΔ έπρεπε να διενεργηθεί σε σχέση με την κατάσταση υγείας της προσφεύγουσας ως αυτή είχε κατά το αμέσως προηγούμενο της εισαγωγής της στην κλινική χρονικό σημείο.
- 90 Πλην όμως, από το ίδιο το κείμενο της γνωμοδότησεως του συμβούλου ιατρού της 18ης Μαΐου 2010 προκύπτει ότι, όσον αφορά το κριτήριο της εμφανίσεως ή του κινδύνου εμφανίσεως βαριάς αναπηρίας, αφενός, η γνωμοδότηση αυτή στηρίχθηκε σε ιατρικά δεδομένα περιλαμβανόμενα σε έκθεση του ειδικού ορθοπαιδικού ιατρού που παρακολουθούσε την προσφεύγουσα συνταχθείσα την 23η Μαρτίου 2010, ήτοι ένα και πλέον έτος μετά τις χειρουργικές επεμβάσεις στις οποίες είχε υποβληθεί η προσφεύγουσα, και, αφετέρου, ο έλεγχος του εν λόγω κριτηρίου έλαβε χώρα σε σχέση με την κατάσταση υγείας της προσφεύγουσας ως αυτή είχε τον Μάιο του 2010 και όχι κατά το αμέσως προηγούμενο της εισαγωγής της στην κλινική χρονικό σημείο, ήτοι τον Φεβρουάριο του 2009.
- 91 Επομένως, η πιθανότητα κινδύνου σοβαρής αναπηρίας της προσφεύγουσας προ της νοσηλείας της δεν εξετάσθηκε προσηκόντως.
- 92 Το εν λόγω σφάλμα κατά την εφαρμογή των εφαρμοστέων κανόνων δεν δύναται εντούτοις να επιφέρει την ακύρωση της αποφάσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως περί μη αναγνώρισεως της ασθενείας ως σοβαρής. Συγκεκριμένα, από τη γνωμοδότηση του συμβούλου ιατρού της 18ης Μαΐου 2010 προκύπτει επίσης ότι ο σύμβουλος ιατρός δεν περιορίσθηκε στην εξέταση της συνδρομής ή μη ενός μόνον εκ των τεσσάρων κριτηρίων του σημείου 1 του κεφαλαίου 5 του τίτλου III των ΓΕΔ, αλλά απεφάνθη και επί του δευτέρου κριτηρίου, ήτοι αυτού της μείωσεως του προσδόκιμου ζωής. Συγκεκριμένα, με την προαναφερθείσα γνωμοδότησή του ο σύμβουλος ιατρός επισήμανε ότι η ορθοπαιδική πάθηση που οδήγησε στη νοσηλεία της προσφεύγουσας εξ ορισμού δεν συνεπάγεται μείωση του προσδόκιμου ζωής και ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε, ακόμη και κατά τη διάρκεια της νοσηλείας της, διέτρεξε κίνδυνο ζωής.
- 93 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεδομένου ότι τα τέσσερα κριτήρια για την αναγνώριση ασθενείας ως σοβαρής προβλέπονται σωρευτικώς και πρέπει κατ' ανάγκην να πληρούνται στο σύνολό τους, έστω και σε διαφορετικό βαθμό, το γεγονός ότι εν προκειμένω ένα εξ αυτών δεν πληρούτο αρκούσε για τον αποκλεισμό της δυνατότητας αναγνώρισεως ως σοβαρής της παθήσεως που προκάλεσε τη νοσηλεία της προσφεύγουσας. Συνεπώς, το γραφείο εκκαθαρίσεως δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αρνούμενο να χαρακτηρίσει ως σοβαρή την ασθένεια της προσφεύγουσας, βάσει της γνωμοδότησεως του συμβούλου ιατρού της 18ης Μαΐου 2010, ο οποίος είχε αποφανθεί ότι η πάθηση της προσφεύγουσας δεν συνεπαγόταν μείωση του προσδόκιμου ζωής.
- 94 Δεδομένου ότι ο μοναδικός λόγος που προβάλλεται προς στήριξη του τρίτου αιτήματος είναι αβάσιμος, δεν συντρέχει λόγος ακυρώσεως της αποφάσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως, όπως αυτή προκύπτει από το επίμαχο δελτίο πληρωμής, η οποία περιορίζει το ποσοστό αποδόσεως των δαπανών νοσηλείας σε 85 % εξαιτίας του γεγονότος ότι η ασθένεια της προσφεύγουσας δεν θεωρείται «σοβαρή».

Επί του πέμπτου αιτήματος, όπως αυτό προσδιορίζεται με το πρώτο αίτημα του συμπληρωματικού υπομνήματος, το οποίο βάλλει κατά της απόφασης του γραφείου εκκαθαρίσεως όπως αυτή προκύπτει από το επίμαχο δελτίο πληρωμής, περί μη καλύψεως, για λογαριασμό των προσφευγόντων, του ποσού των 28 800 ευρώ, με την αιτιολογία ότι αντιστοιχεί σε δαπάνες ενδιαιτήσεως οι οποίες κρίνονται υπέρμετρες

- 95 Προς στήριξη του εν λόγω αιτήματος οι προσφεύγοντες προβάλλουν ένα μόνο λόγο ακυρώσεως, αντλούμενο από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και από παράβαση του καθήκοντος αρωγής.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 96 Οι προσφεύγοντες συμφωνούν με την εκτίμηση του γραφείου εκκαθαρίσεως ότι το ποσό που η κλινική Anthea χρέωσε για δαπάνες ενδιαιτήσεως είναι υπέρογκο. Συγκεκριμένα, κατά τους προσφεύγοντες, το ποσό των 1 440 ευρώ ανά ημέρα, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, αποτελεί τιμή από πάσης απόψεως υπερβολική σε σχέση με τις παρασχεθείσες υπηρεσίες, ήτοι, αφενός, για νοσηλεία σε απλό δωμάτιο κανονικών διαστάσεων με συνήθη επίπλωση αποτελούμενη από μία κλίνη νοσοκομειακού τύπου και μία καρέκλα, δωμάτιο όμοιο με τα λοιπά δωμάτια της κλινικής, και, αφετέρου, για παροχή γευμάτων η ποιότητα των οποίων ήταν, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, κάτω του μετρίου.
- 97 Ως προς το ζήτημα ποιος πρέπει να επιβαρυνθεί με το ποσό των 28 800 ευρώ που αντιστοιχεί σε δαπάνες ενδιαιτήσεως οι οποίες κρίθηκαν υπέρογκες από το γραφείο εκκαθαρίσεως, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι, λαμβανομένου υπόψη του υψηλού ποσού που η κλινική Anthea χρέωσε για δαπάνες ενδιαιτήσεως, το γραφείο εκκαθαρίσεως δεν έπρεπε να προβεί στην εξόφληση άνευ προηγουμένης ενημερώσεώς τους. Μια τέτοια ενημέρωση θα τους είχε παράσχει τη δυνατότητα να εναντιωθούν στην καταβολή του εν λόγω ποσού, λόγω του γεγονότος ότι, προ της εισαγωγής της για νοσηλεία, η προσφεύγουσα είχε λάβει από την κλινική Anthea την πληροφορία ότι οι δαπάνες ενδιαιτήσεως ανέρχονταν σε 300 ευρώ ημερησίως. Ο τρόπος ενέργειας του γραφείου εκκαθαρίσεως εμπόδισε τους προσφεύγοντες να αντιδράσουν εγκαίρως και τους έφερε προ του τελεσμένου γεγονότος της επιβαρύνσεώς τους με το ποσό που το γραφείο εκκαθαρίσεως έκρινε ως υπέρογκο.
- 98 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ότι ουδέποτε η Διοίκηση τούς συνέστησε ως χρήσιμη ενέργεια τη διαβίβαση στο γραφείο εκκαθαρίσεως προϋπολογισμού δαπάνης για το κόστος ενδιαιτήσεως.
- 99 Τρίτον, οι προσφεύγοντες εκτιμούν ότι η συμπεριφορά του γραφείου εκκαθαρίσεως ήταν απαράδεκτη και ιδιαιτέρως επιζήμια όχι μόνο για τους ίδιους, αλλά κυρίως για το ΚΣΥΑ, το οποίο οδηγήθηκε σε μια αχρεώστητη καταβολή. Υπό τις συνθήκες αυτές και δεδομένου ότι η Επιτροπή ήταν η μόνη που νομιμοποιείτο να στραφεί κατά της κλινικής Anthea για την ανάκτηση του καθ' υπέρβαση του προσήκοντος μέτρου καταβληθέντος ποσού, αυτή δεν έπρεπε να μετακυλίσει την εν λόγω επιβάρυνση στους προσφεύγοντες.
- 100 Τέταρτον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να τους καταλογίζεται ζημία που προκλήθηκε από την έλλειψη προσοχής, περισκέψεως και επιμέλειας εκ μέρους του γραφείου εκκαθαρίσεως.
- 101 Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα επιχειρήματα των προσφευγόντων είναι αβάσιμα.
- 102 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο εκ μέρους του γραφείου εκκαθαρίσεως καταλογισμός στους προσφεύγοντες, κατόπιν γνωμοδοτήσεως του ιατρικού συμβουλίου, του μέρους των δαπανών ενδιαιτήσεως που κρίθηκε υπέρογκο σε σχέση με το σύνηθες κόστος στη χώρα όπου πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες βασίζεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2, της κοινής ρυθμίσεως. Συναφώς, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο προσφεύγων έλαβε αντίγραφο του εγγράφου της

5ης Φεβρουαρίου 2009, με το οποίο το γραφείο εκκαθάρισε ανακοίνωσε στην κλινική την απευθείας ανάληψη των δαπανών νοσηλείας της προσφεύγουσας· το έγγραφο αυτό συνοδεύεται από ενημερωτικό δελτίο της Υπηρεσίας «Διαχείριση και εκκαθάριση των ατομικών δικαιωμάτων» (ΡΜΟ, στο εξής: ενημερωτικό δελτίο), σχετικό με τα ανώτατα όρια αποδόσεως και την είσπραξη των προκαταβολών, το οποίο υπενθύμιζε, μεταξύ άλλων, ότι τα καταβαλλόμενα από το ΚΣΥΑ ποσά δεν αναγνωρίζονται κατ' ανάγκη ως αποδοτέα βάσει του άρθρου 72 του ΚΥΚ, αλλά μπορούν να αναζητηθούν εν συνεχεία από τον άμεσα ασφαλισμένο.

- 103 Δεύτερον, κατά την Επιτροπή, κατόπιν της αμφισβήτησεως, εκ μέρους της προσφεύγουσας, του υπ' αριθ. 10 δελτίου πληρωμής, η ίδια, επιδεικνύοντας επιμέλεια, εξακρίβωσε τους όρους ενδιαίτησεως και παρέσχε στην προσφεύγουσα ικανοποιητικές εξηγήσεις. Επιπροσθέτως, ο σύμβουλος ιατρός παρέπεμψε την υπόθεση, συμφώνως προς το άρθρο 41 της κοινής ρυθμίσεως, στο ιατρικό συμβούλιο, το οποίο εξέδωσε τη γνωμοδότησή του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Δεκεμβρίου 2009. Κατά την Επιτροπή, από το πρακτικό της εν λόγω συνεδρίασεως προκύπτει ότι ο υπολογισμός των δαπανών έγινε βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και αφού ελήφθη ως τιμή αναφοράς το σύνηθες κόστος, για αντίστοιχου είδους ενδίαίτηση, στη χώρα όπου πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

- 104 Είναι σαφές ότι, κατά το άρθρο 20, παράγραφος 2, της κοινής ρυθμίσεως, για τις παροχές για τις οποίες δεν ορίζεται ανώτατο όριο αποδόσεως, όπως οι δαπάνες ενδιαίτησεως στο πλαίσιο νοσοκομειακής περιθάλψεως, το μέρος των δαπανών που θεωρείται υπέρμετρο σε σχέση με το σύνηθες για τη χώρα όπου πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες κόστος δεν αποδίδεται. Δεν αμφισβητείται επίσης ότι, βάσει της ίδιας διατάξεως, το μέρος των δαπανών που θεωρείται υπέρμετρο προσδιορίζεται ανά περίπτωση από το γραφείο εκκαθάρισεως του ΚΣΥΑ.
- 105 Εν προκειμένω, οι αντίδικοι συμφωνούν ότι η τιμή των 1 440 ευρώ ανά ημέρα την οποία χρέωσε η κλινική Anthea είναι υπέρογκη σε σχέση με το μέσο κόστος για το συγκεκριμένο είδος παροχών στην Ιταλία και, κυρίως, σε σχέση με την τιμή των 300 ευρώ ανά ημέρα, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, η οποία ανακοινώθηκε στην προσφεύγουσα προφορικώς από υπάλληλο της κλινικής Anthea προ της εισαγωγής της σε αυτήν. Συναφώς, η προσφεύγουσα έχει καταθέσει στη δικογραφία δήλωση μάρτυρα ο οποίος ήταν παρών όταν αυτή, τη 13η Ιανουαρίου 2009, ενημερώθηκε από την κλινική Anthea για το ημερήσιο κόστος ενδιαίτησεως. Εκ της προσκομισθείσας από τους προσφεύγοντες μαρτυρίας προκύπτει ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν προφορικώς από την προαναφερθείσα υπάλληλο, οι τιμές που ίσχυαν κατά τον επίμαχο χρόνο στην κλινική Anthea ήταν 216 ευρώ ανά ημέρα, προκειμένου για νοσηλεία σε δίκλινο δωμάτιο και κάλυψη από το κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, και 300 ευρώ ανά ημέρα, προκειμένου για μονόκλινο δωμάτιο και κάλυψη από ιδιωτική ασφάλεια.
- 106 Οι αντίδικοι διαφωνούν εντούτοις ως προς το ζήτημα αν, όπως διατείνονται οι προσφεύγοντες, οι δαπάνες ενδιαίτησεως που το γραφείο εκκαθάρισεως έκρινε υπέρογκες, ήτοι το ποσό των 28 800 ευρώ, πρέπει να καλυφθούν από το γραφείο εκκαθάρισεως, λόγω του γεγονότος ότι αυτό δεν επικοινωνήσε με τους προσφεύγοντες πριν προχωρήσει στην εξόφληση του διαβιβασθέντος από την κλινική Anthea τιμολογίου, ή εάν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, οι εν λόγω δαπάνες πρέπει να βαρύνουν τον προσφεύγοντα και να παρακρατηθούν από τη σύνταξη αρχαιότητας που αυτός λαμβάνει.
- 107 Επιβάλλεται εκ πρώτης όψεως η διαπίστωση ότι η δυνατότητα των άμεσα ασφαλισμένων να λαμβάνουν, δυνάμει του άρθρου 30 της κοινής ρυθμίσεως, προκαταβολές προκειμένου να αντεπεξέρχονται σε δαπάνες σημαντικού ύψους, προκαταβολές υπό τη μορφή απευθείας αναλήψεως των δαπανών σε περίπτωση εισαγωγής σε νοσοκομείο, συνιστά γι' αυτούς αδιαμφισβήτητο πλεονέκτημα. Μέσω της συστηματικής αποστολής στους δικαιούχους του ΚΣΥΑ, στο πλαίσιο εκ μέρους τους αιτήσεως αναλήψεως των δαπανών, του ενημερωτικού δελτίου, θα μπορούσε να

παρέχεται σε αυτούς η σύσταση να ενημερώνονται, ιδίως από το νοσηλευτικό ίδρυμα, για το πιθανό ύψος των δαπανών στις οποίες πρόκειται να υποβληθούν, ώστε να το συγκρίνουν με αυτό των ΓΕΔ εν ισχύ, προκειμένου να αποφεύγουν σημαντικές δαπάνες οι οποίες ενδέχεται να μην αποδοθούν από το ΚΣΥΑ και να βαρύνουν εν τέλει τους ίδιους. Πρέπει δε να προστεθεί συναφώς ότι, προκειμένου για δαπάνες ενδιαίτησεως στο πλαίσιο νοσοκομειακής περιθάλψεως, οι ΓΕΔ δεν προβλέπουν ανώτατο όριο.

- 108 Εν προκειμένω, μολονότι η προσφεύγουσα ενημερώθηκε από την κλινική Anthea για το κόστος της διαμονής που επρόκειτο να πραγματοποιήσει εκεί, έλαβε μόνον προφορικές πληροφορίες και όχι έγγραφη ενημέρωση η οποία θα είχε αποδεικτική αξία. Επιβάλλεται εντούτοις να επισημανθεί ότι, καίτοι θα ήταν ενδεδειγμένο για τους ασφαλισμένους να έχουν στην κατοχή τους ένα τέτοιο έγγραφο, ούτε στην κοινή ρύθμιση ούτε στις ΓΕΔ εντοπίζεται διάταξη η οποία να τους υποχρεώνει να προμηθεύονται σε επίσημη μορφή προϋπολογισμό δαπάνης και να τον διαβιβάζουν στο γραφείο εκκαθαρίσεως με την αίτηση περί απευθείας αναλήψεως των δαπανών.
- 109 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να καταλογισθεί στους προσφεύγοντες παράβαση υποχρέωσης ή κανόνα δικαίου. Συγκεκριμένα, αφενός, ελλείπει καθορισμού από τις ΓΕΔ ανωτάτου ορίου για τις δαπάνες ενδιαίτησεως σε περίπτωση νοσοκομειακής περιθάλψεως, οι προσφεύγοντες δεν ήταν σε θέση να συγκρίνουν το κόστος που τους είχε προαναγγείλει η κλινική Anthea με το ποσό που θα τους απεδίδετο εν τέλει. Αφετέρου, ακόμη και αν οι προσφεύγοντες επικοινωνούσαν με το γραφείο εκκαθαρίσεως προκειμένου να πληροφορηθούν κατά πόσον οι δαπάνες ενδιαίτησεως ύψους 300 ευρώ ανά ημέρα επρόκειτο να αποδοθούν, η απάντηση θα ήταν εν πάση περιπτώσει καταφατική, δεδομένου ότι, με το υπ' αριθ. 10 δελτίο πληρωμής, το εν λόγω γραφείο απέδωσε για το συγκεκριμένο είδος δαπανών το ποσό των 720 ευρώ ανά ημέρα.
- 110 Όσον αφορά την Επιτροπή, ο ρόλος της στο πλαίσιο της αναλήψεως των δαπανών νοσηλείας είναι διττός.
- 111 Αφενός, κατά το άρθρο 27 του κανονισμού 1605/2002, το οποίο, δυνάμει του άρθρου 43 της κοινής ρυθμίσεως, τυγχάνει αναλογικής εφαρμογής επί της διαχειρίσεως του ΚΣΥΑ, η Επιτροπή οφείλει να εκτελεί τον προϋπολογισμό ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες τηρώντας την αρχή της χρηστής διοικήσεως, ήτοι ενεργώντας συμφώνως προς τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
- 112 Συναφώς, από το άρθρο 52 της κοινής ρυθμίσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή διαχειρίζεται το ΚΣΥΑ κατ' εξουσιοδότηση των λοιπών θεσμικών οργάνων και έχει το καθήκον να καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την απόδοση των ιατρικών δαπανών με σκοπό τη διαφύλαξη της δημοσιονομικής ισορροπίας του συστήματος μεταξύ δαπανών και εσόδων. Κατ' επιταγήν της αρχής της χρηστής διοικήσεως, η Επιτροπή και, κατ' επέκταση, τα γραφεία εκκαθαρίσεως του ΚΣΥΑ, των οποίων η ίδρυση καταλέγεται μεταξύ των διαχειριστικών αποστολών της Επιτροπής και των οποίων τον έλεγχο, προκειμένου για την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχειρίσεως, διενεργεί το κεντρικό γραφείο, οφείλουν να επαγρυπνούν ώστε να μη δαπανώνται κονδύλια του ΚΣΥΑ για την εξόφληση τιμολογίων νοσηλείας των οποίων τα ποσά είναι, εκ πρώτης όψεως, υπέρογκα σε σχέση με το μέσο κόστος ανάλογων παροχών στη χώρα εντός της οποίας έχουν πραγματοποιηθεί οι δαπάνες. Εν προκειμένω, το γραφείο εκκαθαρίσεως, λόγω της έδρας του, ήταν σε θέση να γνωρίζει καλύτερα τις μέσες τιμές που ισχύουν για την ενδιαίτηση στα νοσηλευτικά ιδρύματα της Ιταλίας και να αντιδράσει στην εκ μέρους της κλινικής Anthea χρέωση για την τεσσαρακονθήμερη διαμονή της προσφεύγουσας του ποσού των 57 600 ευρώ.
- 113 Στο πλαίσιο της απευθείας αναλήψεως των δαπανών νοσηλείας η Επιτροπή υποχρεούται, άλλωστε, να τηρεί το καθήκον αρωγής έναντι του προσωπικού των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δικαιούχου του ΚΣΥΑ.

- 114 Το εν λόγω καθήκον αρωγής επιβάλλει στην Επιτροπή και, κατ' επέκταση, στα γραφεία εκκαθαρίσεως του ΚΣΥΑ, στην περίπτωση κατά την οποία λαμβάνουν τιμολόγιο όπως αυτό που διαβιβάστηκε στο γραφείο εκκαθαρίσεως από την κλινική Anthea, ήτοι τιμολόγιο για ποσό ιδιαίτερος υψηλό στο οποίο, ενώ οι ιατρικές παροχές απαριθμούνται και περιγράφονται, η ενδιαίτηση τιμολογείται απλώς για σαράντα ημέρες προς 1 440 ευρώ ανά ημέρα, άνευ ουδεμίας λεπτομέρειας για τον τύπο του δωματίου ή για συμπληρωματικές παροχές οι οποίες θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν ένα τόσο υψηλό ποσό, την υποχρέωση να μην προβούν στην άμεση εξόφλησή του, έστω και αν πρόκειται για περίπτωση απευθείας αναλήψεως δαπανών, αλλά να ζητήσουν έγγραφη πληροφόρηση εκ μέρους του εκδόντος το τιμολόγιο νοσηλευτικού ιδρύματος, καθώς και την υποχρέωση να ενημερώσουν τον άμεσα ασφαλισμένο, τον οποίο, εν τέλει, το γραφείο εκκαθαρίσεως επιβαρύνει, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, τουλάχιστον με ένα μέρος των δαπανών νοσηλείας για τις οποίες έχει εκδοθεί το τιμολόγιο και, ενδεχομένως, όπως εν προκειμένω, με το σύνολο των δαπανών που θεωρούνται υπέρμετρες.
- 115 Στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, αν, προ της εξοφλήσεως του τιμολογίου που του είχε διαβιβάσει η κλινική Anthea, το γραφείο εκκαθαρίσεως είχε έλθει σε επαφή με τους προσφεύγοντες, οι προσφεύγοντες θα μπορούσαν να επισημάνουν εγκαίρως ότι η τιμή που τους είχε γνωστοποιηθεί για την ενδιαίτηση ήταν 300 ευρώ ημερησίως.
- 116 Αντιθέτως, λόγω της συμπεριφοράς του γραφείου εκκαθαρίσεως, το οποίο προέβη στην εξόφληση του τιμολογίου χωρίς να θέσει οιοδήποτε ερώτημα, αφενός, το ΚΣΥΑ υπεβλήθη σε αδικαιολόγητες δαπάνες, καθόσον, αντί αποδόσεως, σε ποσοστό 85 %, των δαπανών διαμονής για τριάντα μέρες, προς 300 ευρώ ανά ημέρα, το γραφείο εκκαθαρίσεως προέβη σε απόδοση του ποσού των 720 ευρώ ανά ημέρα.
- 117 Αφετέρου, οι προσφεύγοντες επιβαρύνθηκαν όχι μόνο με το ποσό των 28 800 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στις δαπάνες ενδιαίτησεως οι οποίες κρίθηκαν υπέρμετρες από το γραφείο εκκαθαρίσεως, αλλά ομοίως με το 15 % του ποσού που αντιστοιχεί σε τριάντα ημέρες διαμονής, προς 720 ευρώ ανά ημέρα, ενώ, εάν η χρέωση είχε πραγματοποιηθεί συμφώνως προς όσα είχαν προαναγγελθεί στην προσφεύγουσα, η επιβάρυνσή τους θα ήταν σημαντικά χαμηλότερη.
- 118 Επιβάλλεται, ως εκ τούτου, η διαπίστωση ότι, παραλείποντας να ζητήσει, προ της εξοφλήσεως του τιμολογίου, διευκρινίσεις από την κλινική Anthea επί του ποσού που αυτή χρέωσε για την ενδιαίτηση και, εν συνεχεία, παραλείποντας να ενημερώσει τους προσφεύγοντες για το εν λόγω ποσό, το γραφείο εκκαθαρίσεως και, κατ' επέκταση, η Επιτροπή, αφενός, παραβίασαν την αρχή της χρηστής διοικήσεως και, αφετέρου, παρέβησαν το καθήκον αρωγής έναντι των προσφευγόντων.
- 119 Δεδομένου ότι ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλεται προς στήριξη του πέμπτου αιτήματος είναι βάσιμος, επιβάλλεται η ακύρωση της αποφάσεως του γραφείου εκκαθαρίσεως, όπως αυτή προκύπτει από το επίμαχο δελτίο πληρωμής, περί μη καλύψεως, για λογαριασμό των προσφευγόντων, του ποσού των 28 800 ευρώ, με την αιτιολογία ότι αντιστοιχεί σε υπέρμετρες δαπάνες διαμονής.
- 120 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, δεν συντρέχει λόγος αποδοχής του ογδού αιτήματος των προσφευγόντων, με το οποίο αυτοί ζητούν να διαταχθεί η διεξαγωγή αποδείξεων με τα μέσα που προτείνουν.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 121 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του ογδού κεφαλαίου του δευτέρου τίτλου εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εντούτοις, κατά το άρθρο 88 του Κανονισμού Διαδικασίας, «[έ]νας διάδικος, έστω και νικήσας,

μπορεί να καταδικαστεί εν μέρει στα δικαστικά έξοδα, αν όχι στο σύνολό τους, αν τούτο δικαιολογεί η στάση του, περιλαμβανομένης και της στάσης του προ της κινήσεως της δίκης, ειδικότερα αν υποχρέωσε τον αντίδικό του σε έξοδα κρινόμενα ως προκληθέντα χωρίς εύλογη αιτία ή κακοβούλως».

- 122 Εν προκειμένω, μολονότι από το σκεπτικό προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δικαιώνονται μόνον εν μέρει ως προς τα αιτήματα με τα οποία βάλλουν κατά του επίμαχου δελτίου πληρωμής, γεγονός που σημαίνει ότι η Επιτροπή ηττάται εν μέρει ως προς τα εν λόγω αιτήματα, προκύπτει ότι η συμπεριφορά του γραφείου εκκαθαρίσεως, η οποία κρίνεται παράνομη, προκάλεσε στους προσφεύγοντες πρόσθετα έξοδα, καθόσον το κόστος ενδιαιτήσεως που αποδόθηκε σε ποσοστό 85 % ήταν σημαντικά υψηλότερο εκείνου που θα μπορούσαν να αναμένουν οι προσφεύγοντες.
- 123 Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως και δεδομένου ότι η εφαρμογή του άρθρου 88 του Κανονισμού Διαδικασίας δεν περιορίζεται αποκλειστικώς στις υποθέσεις στις οποίες η Διοίκηση υποχρέωσε τους προσφεύγοντες να υποβληθούν σε έξοδα άνευ εύλογης αιτίας ή κακοβούλως, η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδα της, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων στα οποία η ίδια υπεβλήθη στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, και να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα των προσφευγόντων, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων στα οποία αυτοί υπεβλήθησαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του γραφείου εκκαθαρίσεως της Ispra (Ιταλία), όπως αυτή προκύπτει από το δελτίο πληρωμής υπ' αριθ. 10 της 1ης Οκτωβρίου 2009, περί μη καλύψεως, για λογαριασμό του M.-A. de Pretis Cagnodo, του ποσού των 28 800 ευρώ, που αντιστοιχεί σε δαπάνες ενδιαιτήσεως της S. Trampuz de Pretis Cagnodo οι οποίες κρίθηκαν υπέρμετρες.
- 2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.
- 3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων της και καταδικάζεται στο σύνολο των δικαστικών εξόδων των M.-A. de Pretis Cagnodo και S. Trampuz de Pretis Cagnodo.

Rofes i Pujol

Boruta

Bradley

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαΐου 2013.

Η Γραμματέας
W. Hakenberg

Η Πρόεδρος
M. I. Rofes i Pujol